FURUĞ FERRUHZAD

Son Gün

DENİZLİ İL HALK KÜTÜP.
1 033001 04359
1.5533
R
21

Çeviren: Haşim Hüsrevşahi

Öykü

© 2021, Totem Yayınları

1. Basım: Eylül 2021

ISBN 978-9944-33095-4

Yayıncı Sertifika No: 22401

Genel Yayın Yönetmeni: Hasan Yılmaz
Yayına Hazırlayan: Özgün Enver Bulut
Sayfa Düzeni: Meline Pamukçuoğlu
Kapak Tasarım ve Uygulama: Yıldıray Yılmaz

Kapak, İç Baskı ve Cilt:
Deren Matbaacılık Ambalaj San. ve Tic. Ltd. Şti.
OSB Orkide Cad. No. 9/Z Beylikdüzü-İstanbul

Matbaa Sertifika No: 47881

Totem Basın Yayın Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.
Hobyar Mah. Cemal Nadir Sok. Büyük Milas Han
No: 24/94 Cağaloğlu-İstanbul
Tel: 0212 526 86 65
totemyayin@gmail.com

DENİZLİ
İL HALK KÜTÜPHANESİ

Son Gün

Çeviren:

Haşim Hüsrevşahi

DENİZLİ
İL HALK KÜTÜPHANESİ

Demirbaş No	104359
Tasnif No	891.5533
Sicil No	23/322196

totem
YAYINLARI

İçindekiler

Yarının Üzüncü	9
Yenilgi	15
Son	21
Hasret	27
Benim Küçük Dostum	35
Son Gün	43
Aldırmaz	49
Kâbus	55
Ağaçlar	61

Öyküler[1]

1 Bu öyküler ilk yayınlandıkları şekliyle, Firdevsi dergisinden doğrudan çevrilmiştir. Burada dergide yayınlandıkları sıraya göre verilmiştir: 5 Kasım-31 Aralık 1957 tarihleri, Sayı 318, 319, 320, 321, 322, 323, 325 ve 326.

Yarının Üzüncü

Sobadan çıkan kızıl alevlerin aydınlığında genç adam onun üzerine eğildi. Gölgeleri karşı duvarda yansıyordu ve gölgelerden daha yukarıda altın renkli bir çerçevede Hz. Meryem, fersiz bakışları ve masum gülümsemesiyle bu görüntüyü izliyordu.

"Demek yarın gidiyorsun!"

Kız, başını koltuğun kolundan kaldırdı, o anda saçları omuzlarına döküldü. Siyah ve zarifti. Çekik iri gözlerle, hafifçe titreyen dudaklarla, yanaklarının çıkıklığını ve dudaklarıyla alnı arasındaki çukuru hoş bir alacakaranlığa bırakan ışık oyunları arasında yarı kapalı gözkapakları arasından erkeğin yüzüne baktı. O, bekleyiş dolu kaygılı gözlerle kızın ağzına dalmıştı. Bu gözleri sonsuza kadar belleğine çizmek istiyordu. Belirsiz bir soruyla dolup taşan gözleri, sürekli ona bekleyiş ve kaygıyla bakan gözleri... Başını diğer yana çevirdi ve saçlarıyla oynarken usulca, "Biliyorsun ki mecburum," dedi. "Mecbur olmasaydım gitmezdim. Ama iki ay önemli değil, çabucak biter." Acı bir gülüşle ekledi: "Bir göz açıp kapatıncaya kadar... Sonra da..."

Kendi kendine düşündü. Sonra ne? Ve sonra sonsuza kadar orada kalacaksın. Küçük kardeşlerin... Onların sana

ihtiyaçları var. Onları idare etmen gerek. Sen artık sadece senin değilsin...

Annesini anımsadı. O artık bu dünyada değildi.

"Hayat saçmadır!"

Sinirli gülüşü odada döndü.

Bir göz açıp kapama... ve sonra...

Erkek ona doğru süzüldü. Bacaklarına yaslandı. Başını onun dizlerine koydu. Dışarıda rüzgâr esiyor, çam ağacına ve camlara vuruyordu. Hava çok soğuktu. Erkek, "Tanrının da gözyaşları donmuş!" dedi. Kızın parmakları onun saçlarında dolaşıyordu. Başını onun dizlerine yasladığında huzur duydu.

İnsanın sevmesi ne kadar güzel!

Güneşli bir gün göl kenarında tanışmışlardı. Kız doğudan gelmişti. Erkeğin doğu hakkında değişik düşünceleri vardı. Onun gözlerine baktığında tüm o söylencesel renkleri ve kokuları, onun gözlerinin sır dolu karanlığında kendini gösterdiğini görüyordu. Kız tekrar ona, "Kitabı birlikte okuruz!" dedi.

Aylık maaşını alır almaz kızı, şehrin büyük kilisesinde verilecek konsere davet etti. Zorlukla iki bilet bulmuştu. Çok sevinçliydi.

Kiliseden çıkınca kızın gözleri ıslaktı. Bach ve Mozart'tan hüzünlü parçalar dinlemişlerdi. Kıza, "Seni ağlatan ne?"

O sanki sonu olmayan bakışlarıyla erkeğin gözlerine baktı ve basitçe yanıtladı: "Mutluluk! İlk kez yaşamakta olduğumu hissettiğim için!"

"Benimle mutlu musun?"

Kız yanıtlayacağına kaygılı bakışlarını yere çevirip sustu. Kızın onu kendine çeken melankolik ruhu, dingin akan ve karanlık bir mağarada son bulan bir ırmağa benziyordu. Erkek bu sonu keşfetmek istiyordu. O, bu sonu arıyordu.

"Yeryüzünde güneş apaydın ışıyor, ancak bizim ruhumuz karanlıkta yaşıyor... Biz ruhumuzun gölgeliğiyiz."

Bu, doğu ve güneş hakkında kızdan duyduğu ilk sözdü. Bir gün oraya yolculuk etmeyi istiyordu ama o yoksul bir öğrenciydi.

Bazen umut ve güvenle karşısındaki noktaya bakar ve yüz hatları çok ciddi bir durum alırken kıza, "Yakında biter!" derdi, "İki yıl. Sadece iki yıl kaldı..." Ve sonra, gün boyu onun karşısında oturan ve duvara çakılı bir görüntüyü andıran anlamlı gülüşü ve hüzünlü bakışıyla karşılaşırdı. Yazın üç ayını birlikte geçirmişlerdi. Birbirlerini seviyorlardı. Kız resim çizerdi ve erkek, o resim çizerken hızla ders çalışırdı.

Sınavlar yaklaşmıştı. Sınavları geçince ufak çaplı bir eğlenceyle kutladılar ve o, ilk kez kızı öptü ve kız o gece ona, "Ben seninim... Belki yarına çıkmayız!" dedi. O geceyi anımsayınca ürperdi. O gece, kızın siyah saçları halının çiçek desenleri üzerinde yayılmıştı, dudak arkaları ve alnı ter içindeydi. Bakışları, çıldırmış bir deniz gibi karanlıkta dalgalanıyordu.

Başı onun dizleri üzerinde ve bakışları boşlukta dolaşırken yavaşça "Oraya mutlaka bahar gelmiştir," dedi.

Sobada alev yükseliyor ve kapılara vuran rüzgâr koridorda her an daha da şiddetlenerek uğulduyordu. Sobanın alevleri kızın gözlerinde yansıyordu. Başını karanlığa çevirdi. Sesi uzaklardan bir yerden geliyordu sanki:

"Kuzeyde ve güneyde nergisler açmıştır şimdi. Taze toprak kokusu her yanı almış, çiseleyen yağmur, uzaktaki yalnız çukurları ıslatıyordur. Küçük çocuklar cam kenarlarında otururlar orada. Her şeyde; gözlerde, ellerde, gülüşlerde, rüzgârda, dalların hareketinde, kuşların ötüşünde ve güneşin ışıltısında tatlı bir beklenti var."

Bir an sustular. Sonra boğuk bir sesle "Ve ben gitmeliyim!" dedi.

Annesi yaşıyor olsaydı orada kalabilir ve eğitimine devam edebilirdi. Ama şimdi? Küçük kardeşleri ne yapabilirlerdi? Onlar yalnız ve başlarında kimse olmadan ne yapabilirlerdi? Onlara dönmeliydi. Bir an düşündü. Onları de buraya getiririm, diye geçirdi içinden. Ama hemen ümitsizce güldü. Onların bir serveti yoktu ve yabancı bir ülkede yaşamaları mümkün değildi. Erkeğe baktı:

İki yıl... İki yıl sonra... Belki de hiçbir zaman...

Dudakları arasında mırıldandı: "Yollarımız burada ayrılıyor ve ben onu seviyorum..."

Bakışları, ateşin önünde ışıldayan erkeğin saçları, omuzlar ve kolları üzerinde dolaştı. Onun kollarında aşkı tatmıştı. Gözkapakları belirsiz bir neşeyle ağırlaştı ve kapandı. Soğuk odanın dört duvarı arasında o, ateşin ve heyecanın son sınırına gelmişti. Yumuşak bir rehavete daldı. Gölgesi karşı duvara düştü ve elleri havada bir şeyler arıyor gibiydi.

Erkek:

"Biz birlikte mutluyduk!"

"Hayır, biz birlikte yaşıyorduk... Bu çok güzel ve az bulunan bir şeydi."

"O yaz gününü anımsar mısın, birlikte Wolfschanze'ye gitmiştik? Güneşin sıcaklığı sana akmıştı sanki."

Tatlı bir gülüş kızın dudaklarını araladı. Parmakları erkeğin saçları arasında dolaşıyordu.

"Geldiğinde tekrar deniz kenarına gideriz. Ben iki ay süresince çalışırım. Yeterli parayla gideriz oraya. Tanrım, bir düşünsene! Gündüzleri deniz kenarında, geceleri ise ormanda yaşayacağız."

Kız içini çekti:

"Evet! Deniz kenarına gideceğiz. Ama sözünü etme! Denizin suyu çekilir! Belki de orman yanıverir! Belki de sen ve ben..."

Hüzünle gülümsedi: "Ama şimdi birlikteyiz... Şu anda... Ve yarın ben gidiyorum, unuttun mu?"

Oturduğu koltuktan küçük bir balık gibi, aşağıya, erkeğin kolları arasına süzüldü ve ikisi de, yerde sobanın önünde yuvarlandılar. Gölgeleri Hz. Meryem'in resmi üzerinde dolaşıyordu. Birbirlerinde kaybolmuşlardı. Çırpınıyorlardı. O masum gülümseme ise çerçevenin kenarında sonsuza doğru dalgalanıyordu.

Kız "Bu son kez!" diye düşündü. Erkek, onun omuzlarından öperken sessizce mırıldandı: "Hayatımızın bütün yazları... bütün yazlar!" Gözlerinin önünde denizin dalgaları dans etmeye başladı ve karga sürüleri çam ormanlarının tepelerinde uçtular.

"Döneceksin, değil mi?"

Sorusunun yanıtını yüzüncü kez duymak istiyordu. Kız, onun yanıt bekleyen gözlerinin görüntüsünü belleğine kazımak istiyordu.

"Evet, döneceğim. İki ay hemen geçer! Bir göz açıp kapama!"

Yüzünü diğer yana çevirdi, kedere daldı.

Her şey biter... Her şey... Yaşam nedir ki! Bırakıp gitmek, bırakıp gitmek niçin?

Duvar saati on kez çaldı ve kırlentlerin üzerinde yatan siyah kedi, yeşil gözleriyle onlara baktı... Haz, gözlerini hâlsiz bırakmış ve göz kapakları ağırlaşmıştı. Kızın siyah saçları halının çiçek desenleri üzerine yayılmıştı, bacakları gergindi, kasılıyordu.

Siyah kedi, usulca onların yanından geçti. Onların çıplak vücutlarını kokladı ve az ötede, kambur yaparak kendisini kapıya sürdü. Dışarıda rüzgâr esiyordu, hava karanlıktı ve çam ağacının dalları cama vuruyordu.

Saat 10.00'dan sonra kim misafir ağırlayabilir?

Erkek, kadının vücudunu kendininkine bastırdı. Sesi titrek ve boğuktu.

"Bu gece benimle kal! Kimse anlamaz! Kapıcı uyuyor, sadece bu gece..."

Parmaklarının ucuyla erkeğin yüzünü okşadı. Gözyaşları gözlerinde dalgalandı.

"Sadece bu gece... Bir tek bu gece! Sonra ne olacak? Kim bilir?"

Çıplak göğsünü onun kollarına bastırdı.

Sobada bir parça odun tutuştu. Alev yükseldi. Karşı duvarı ve Hz. Meryem'in resmini aydınlattı.

Yenilgi

Yattığı yataktan kolunu pencereye doğru uzattı. Perdelerden birinin köşesini hafifçe araladı. Gece, camın öte yanında yavaş yavaş iniyordu. Hızla yağan yağmur, asma yapraklarına vuruyordu. Elini yorgunlukla geri çekti. O an, ilk kez odada karanlığa gömüldüğünü fark etti. Gözlerini ovuşturdu.

"Gündüz bitmek üzere."

Odanın ağır sessizliğinde solukları duyuluyordu. Sabahtan kendisini odaya hapsetmişti. Kendi kendine düşündü, "Yaşam artık neye yarar? Ölmeden buradan çıkamam. Gerçekten sevenlerin hepsi aynı şeyi yapmışlar. Hiç belli olmaz..." Dişlerini sıktı ve inatla dudakları arasında mırıldandı: "Kendimi öldürürüm, kendimi öldürürüm..."

Kendi sesinden ve ölüm sözcüğünden kalbi sıkıştı ve gözleri doldu. Ama aynı zamanda böyle tehlikeli bir sözcüğü dillendirdiğinden ve aşkına olan vefasını ispatladığından kalbi gururla ve tatlı bir memnuniyetle doldu. "Evet, intihar ederim. Tarihin bütün büyük âşıkları gibi..." Yetişkin ve görmüş geçirmiş bir kadın gibi burnunu nefretle çekerek söylendi: "Hiçbir erkekten vefa beklenmemeli... hiçbir erkekten!"

* * *

On üç yaşındaydı. Yeni tomurcuklanan göğüsleri sıkıca kendine sardığı çarşafın altından belli oluyordu. Zarif burnu ve dalgalı gri renkli gözleri ona olağanüstü çekici bir güzellik veriyordu. Gerçi beli hafif kalındı. Arkadaşlarının öğütlerine uyarak incelsin diye geceleri yatmadan önce belini sıkı bir korseyle kapatıyordu.

İki hafta öncesinde, bir piknik sırasında, o vefasız oğlanla karşılaşmıştı. Yazın son pikniğiydi. Yüzünü kederle yastığa bastırdı ve onun ilk gördüğü zamanki yüzünü anımsamaya çalıştı.

Uzunca, soluk benizli, silik çizgilerle bir yüz... Sıcak parıldayan gözleri... Dudaklarının arkasında tüylerin silik çizgisi –ki yıllar sonra o tüyler bıyık olacaktı–... Beyaz ve yumuşacık yanaklarla ancak 16 yaşında gösteriyordu. Kız, gözlerinin yandığını hissetti. Onun küçük adını hatırlıyordu ama soyadını çıkaramadı. Bir süre düşündü ve sonra umursamazca omuzlarını silkti: "Aşk bu şeylerden anlamaz. Adını, soyadını ne yapacağım!"

Bütün gün dans edip oynamışlar, öğleden sonra meyve koparmak için bağlara gideceklerdi. Boyunu daha uzun göstersin diye, o gün uzun ökçeli ayakkabı giymişti. Bağ sokaklarında zorlukla yürüyordu. Oğlan, yere düşmesin diye onun koluna girmişti. Bir bağın taş dizme duvarına gelince önce oğlan yukarı çıktı. Göz kırptı.

... Yukarıda ne kadar güzel görünüyordu. Boynundaki kırmızı mendil, mavi gökyüzü zemininde... ve alnına dökülen saçları.

Onun elini yakalamak için elini uzattı ama kız gururla onun gözlerine bakarak "Hayır," dedi, "kendim çıkarım. Çok da el bebek gül bebek değilim!" Ama tırmanacakken yere düşüp ayakkabısının topuğunu kırdı.

Yakıcı güneşin parıltısında vişne ağacının altında oturdular. Sağ ayağı yaralanmıştı. Oğlan, boynundaki mendille

onun yarasını temizledi ve sonra da yarasını onunla kapattı. Kızgın güneş, beyaz bacaklar ve oğlanın elleri...

Birbirinin gözlerine bakınca gözkapakları ağırlaştı ve bakışları uykulu hâl aldı. Diğerleri uzaklaşmıştı. Bir köy evinin damında, az ötede bir kadın, kış ayları için kurusun diye taze meyveleri seriyordu güneşe.

Taş dizme duvarın ötesinde şarkı söyleyerek gülüşüp geçen çocuklar öğleden sonranın sessizliğini bozuyordu. Kız utangaçlıkla ayağına bakarak "Şimdi nasıl döneceğiz, bu kırık ayakkabıyla?" dedi. Aynı anda, gün batımına kadar burada kalırsak çok iyi olur, diye düşündü. Neden bu kadar sıcak basmıştı? Galiba âşık oluyorum, diye düşündü. İstediği de buydu.

Oğlan onun yanında sessizce oturuyordu ve sanki bir şeylerden korkuyor, kaçıyordu. Hafif bir esinti vişne ağacının dalları arasında fısıldıyordu ve birkaç serçe dallar ve kuru otlar arasında tane peşinde, bu yana o yana sıçrıyordu.

İçlerinde uyanan duygu, onlar için büyülü ve bilinmeyendi. Birbirlerine şefkatle baktılar. Güneş saçlarının ve gözlerinin derinliklerine işliyordu. Alınları ter içindeydi. Kız başını ağacın gövdesine yasladı. Birbirilerine yanaşmışlar, kısa ve ağır solukları duyuluyordu: "Sizin ev nerede?"

Sözcükler kırılıyor ve oğlanın dudakları arasından zorlukla çıkıyordu. Mahmur gözlerle onun yanında oturan kız utangaçlıkla, "Evin yakınlarına gelmen iyi olmaz... Okula gel! Ben, ... Okuluna gidiyorum," dedi.

"Ya birileri görürse?"

"Görsünler ne olacak ki? Biz arkadaşız!"

"Hayır, biz arkadaş olamayız!"

"Ya ne?"

Gururla oğlanın gözlerine baktı. Onun ağzından ilk aşk sözcüklerini duymak istiyordu. Büyüdüğünü duyumsadı.

"Ama insan söyleyemiyor ki... Biliyorsun işte!"

Ellerini çekinerek ve heyecanla uzattı. Güneş kızgındı. Güneş bir fırın gibi yakıcı ateşti ve onların teni üzerinde kayıyordu. Vücutları iğneleniyordu. Yer yanıyordu ve esinti vişne ağacının dalları arasında durmuştu.

"Evet, biliyorum, bazı şeyler birden geliverir... İnsan düşünemez bile!"

Birbirinin ellerini sıktılar ve gizli bir ürperme geçirdiler. Köylü kadın işini bitirdi ve duvara yasladığı merdivenden aşağı indi. Kadının kırmızı elbisesi ağaçların arkasında kayboldu. Onlar şimdi yalnızdılar. Utangaçlıkla birbirlerine baktılar.

Kız, "Eve dönelim. Bizi merak ederler," dedi.

Omuzları birbirine dokunarak taş duvara kadar yürüdüler. Kız, yukarıya çıkması için yardımcı olsun diye kendini onun kollarının arasına bıraktı. Vücutlarının birbirine dokunuşundan ürperdiler. İkisi de bu dokunuşlar sürsün istedi. Sonrasında eve kadar sessizdiler.

***

Yatakta öylece uzanmışken o günün düşü içinde kaybolmuştu. Esnedi. Odanın karanlığı giderek derinleşiyordu. Koridorda ayak sesi duyuldu ve biri kapıya dokundu. O inatla çarşafı üzerine çekerek bağırdı: "Yüz kere söyledim, dışarı çıkmayacağım. Ölmek istiyorum. Bırakın beni!"

Ayak sesi uzaklaşınca yatağın üzerine oturdu ve beklemeye başladı. Başkalarına bu kadar eziyet ettiği için memnundu ama ayak sesleri koridorda kesilmişti.

Elini uzatarak başucu lambasının düğmesine bastı. Çekmeceden oğlanın yazdığı mektubu çıkardı. Yüzüncü kez okudu: "Çok özür dilerim. Bu mektubu çaresiz kalarak yazıyorum. Senden rica ediyorum artık beni düşünme. Biliyorum çok üzüleceksin ama pazar günü, bizi dondurmacıda gören

baban, benim babama şikâyet etmiş, babam da benimle çok kavga etti. Tabii senin için de iyi değil. Babam doğru söylüyor, biz ders çalışmalıyız, birinci dönem sınavları yaklaşıyor. Rica ediyorum bundan böyle caddede benimle selamlaşma. Beni bağışla, sanma ki ben sana doydum. Ey mektup ki gidiyorsun ona / bir öpücük kondur benden ona! ..."

Hıçkırıklarını yuttu. Mektubu avcunda buruşturup çöp tenekesine attı. Okul sonrasında akşamları ne kadar güzel vakit geçirirlerdi. Birlikte, caddenin başındaki dondurmacıya giderler, kocaman dondurmalar alır, yerlerdi. Bazen oğlan ona dondurma alırdı, bazen de o verirdi dondurmaların parasını. Birinde, karanlık bir sokakta oğlan onun dudaklarını aceleyle öpmüştü.

Bu düşünceden vücudu titredi, dudaklarını heyecanla ve huzursuzca dişleri arasına aldı. Gelecek hafta okulu asıp sinemaya gitmeyi planlamışlardı. Bütün planlarının alt üst olduğunu düşündü. Başını salladı: "Kendimi öldürürüm... Kendimi öldürürüm."

Yaşam gözünde karanlık ve soğuktu. Bu büyük sırrı kime anlatabilirdi? "Büyük" sözcüğünü gelişen olayların dibine yapıştırmak istiyordu.

"Annem doğru söylüyor... Erkeklerde vefa olmaz!"

Koridorda sesler yükseldi. Kız kardeşi okuldan dönmüştü herhalde. Yataktan indi ve aynada kendine baktı. Yüzüne üzüntülü ve miskin bir durum vermeye çalıştı. Ardından yetişkin kadınlar gibi parmaklarını saçlarının arasına soktu, başını iki eli arasına alarak inledi:

"Mahvoluyorum! Kimse de beni anlamıyor!"

Sesler koridorda daha da yükseldi. Yavaşça kapının arkasına geçip anahtar deliğinden dışarıya baktı. İki uzun bacak, pileli bir etek ve bir çift zarif ayakkabı... Öfkeyle güldü ve kulaklarını kabarttı. Kız kardeşi:

"Siz daha hazırlanmadınız mı? Bu akşam Meryem'in doğum günü partisine gitmeyecek miydik? Bu asi kız nerede?"

Hayret! Nasıl unutmuş olabilirdi? Kaygıyla saçlarına çeki düzen verdi. Annesinin sesi koridorda yükseldi.

"Bilmiyorum neler olmuş... Sabahtan beri odasından dışarı çıkmıyor... Kendin git de seslen ablana!"

Hızla elbise dolabına doğru koştu. Nasıl unutabilirdi... Şimdi bu uzun ve karışık saçlarla, şişmiş ve soluk benizli suratla ne yapabilirdi? Elbiselerinin hiçbiri de ütülü değildi. Huzursuz bir şekilde odanın ortasında durdu. Kız kardeşi parmağıyla kapıyı tıklatınca o deliler gibi kendi etrafında dönerek bağırdı: "Sen in... Ben hemen geliyorum... Giyiniyorum!"

Son

Gece kara bir toz gibi ağaçların üzerine çökmüştü. Sert bir rüzgâr esiyor ve kuru sarı yaprakları caddede bir o yana, bir bu yana sürüklüyordu. O donmuş parmak uçlarıyla pencerenin buharla kaplı camını sildi. Şehrin ışıkları uzaktan göz kırpıyor ve her an daha da soluklaşıyordu. Uzun ağaçların dallarında sanki bir yalvarış vardı, gökyüzüne uzanmış ve yukarıda bir yerde, bulutların arasında bir şeyler arıyordu.

Eğilerek çakmağın titrek alevinde sigarasını tutuşturdu. Sessizlik göğsünde ağırlık yapıyordu. Siyah bir urgan gibi bilinmeyen bir sona, karanlıkta kaybolan bir sona doğru uzayan caddeye baktı. Orada onu bekleyen ne vardı? Onu kandıracak bir ışık bile yoktu. Başını koltuğun arkalığına yasladı ve iki dudağı arasından çıkan koyu duman, gözleri önünde yayılıp dalgalandı.

Bir çalı kuruduğunda onu gözyaşlarıyla yaşatmak mümkün değildi. Elini adamın omuzlarına doğru uzattı. Parmakları yeni yeşermiş otların ince sapları gibi onun boynunda hareket etmeye başladı. Ama adam öylece sessiz ve aldırmaz bir şekilde yanında oturuyordu. Sanki boyunun okşanmasını duyumsamıyordu bile. Açık alnı, sert çenesi ve şakaklarında kül rengini almış saçlarıyla sinirli hareketlerle direksiyonu çeviriyor ve arabayı o sona doğru ileri götürüyordu.

Ümitsiz bir şekilde elini geri çekti ve bir kez daha kendine sordu: "O sonda beni bekleyen ne vardı?"

Neden bu yenilgiyi kabullenmek istemiyordu? Değil mi ki her şeyin bir doğumu, bir yaşamı ve bir ölümü olmalıydı? Ölüm evresine gelince de ölmüş bitmişti artık. Neden o ikisini bir arada tutan şeyin ölümünden ve bitiminden sonra hâlâ bu ilişkiyi korumaya çalışıyor ve erkeği mezarlıkta hapsetmek istiyordu? Onu erkeğe götüren tüm yollar sona ermişti. Eve giden bütün caddeler, odanın kapısına götüren merdivenler... Sanki evin zili de çalmıyordu artık ve onun varlığı odanın boğucu ve ağır sessizliğini bozamıyor, gözlerinin parıltısı karanlığı sökemiyordu.

Kendisine şu soruyu sordu: "Şayet bu duygu bende doğal seyrini yapmış olsaydı ve o beni bırakmadan sona ermiş olsaydı, acaba ben hâlâ onu şu anki heyecan ve coşkuyla ister miydim? Şayet ben onu yolun ortasında bıraksaydım o şu anki aldırmazlık ve sessizlikle yanımda oturur muydu? Düşüncelerinin onu buraya kadar sürükleyip ve giderek konunun derinliğine yaklaştırdığı için dehşete kapıldı. Orada, aldırmazlık ve yıkıcı bir rezaletle karşı karşıya kalacağından korktu. Ama kendini korumak ve kendini kurtarmak için ilerlemeye ihtiyacı vardı.

Adamın profili gecenin karanlığına nakşolmuş, alnının çizgileri daha sert ve daha uysal görünüyordu. Kadın rahatsız olmuş gibi yüzünü diğer yana çevirdi. Ondan kaçınıyordu, onu istiyordu. Acaba onu seviyor muydu?

Hangi güç onu bu erkeğe doğru sürüklüyordu? Acaba sevmek ve aşk ne anlama geliyordu? Bu sorunun yanıtı karşısında hayrete düştü. Hiçbir şeyin insanın yaşama gereksiniminden başka hüküm sürmediğini düşündü. Ya aşk?

Aldanmanın soğukluğunu ruhunda duyumsadı. Titredi ve bu düşünceyi sürdürmekten vazgeçti. Yüzünü soğuk cama yasladı ve parmaklarıyla camı kaplayan pus perdesinin or-

tasında oluşturduğu parlak yuvarlaklar arasından caddeye daldı.

Manzaralar hızla gözlerinin önünden kaçıyordu. Uzaklarda, gökyüzünde, hüzünlü bir bakışa benziyordu ay ve zaman zaman birbirinden uzakta yapılmış olan köy evleri silik ve sihirli aydınlıkla karanlık arasında mesafe yaratıyordu. Düşünceler onu bırakmıyordu. Sanki başka bir varlık onun içinde arayışa geçmişti.

"Ve aşk... Ve aşk!"

Titreyen parmaklarıyla alnını sıktı ve başka biriyle konuşuyormuş gibi mırıldandı:

"Neden benim dünyamı yıkıyorsun... Neden? Ben böyle de iyiyim, böyle cahillikle..."

Ama düşünce onu yanıtladı:

"Aşk ihtiyaçtan başka bir şey değildir. Sadece üzerine parıltılı elbiseler geçirmişler. İki gövdenin, iki ruhun yalnızlıklarını giderme ihtiyacı... Onlar birbirlerini kollarlar, bu arayışta ve seçimde temel olan ihtiyaçtır... Doyunca..."

Kadın inatla başını salladı:

"Hayır, hayır... Aşk asla bitmez, asla!"

"Nasıl bitmez! Nasıl? Sen ve ben biterken, sen ve ben..."

Kendini bu çatışmadan kurtarmak istedi. İçine daldığı karanlığı seviyordu. O zirveden düşmek istemiyordu. Adama döndü ve birkaç kez ona seslendi. Ama adam aynı inciten soğuklukla onu yanıtladı:

"Oraya varınca bütün sözlerimizi söyleyeceğiz... Yol bitmek üzere. Yine de düşün! Bana ne söylemek istediğini düşün."

Ümitsizce kendine döndü ve başını tekrar koltuğun arkalığına yasladı ve dudakları öfkeyle titredi. Kendini bırakmıştı. Kendini düşüncelerine teslim etmişti.

"Bana neyi anlatmaya çalışıyorsun?"

Ve sessizce yanıtı bekledi.

"Seni ona sürükleyen duygu aşk değil... Aşk değil. O sona varmıştır. O doymuştur ve sen hâlâ susamışsın! Sen yolun ortasında kalakaldın. Sen kendini mecnun sanıyorsun ve bu sende aşk olarak kendini gösteriyor; seni kandırsın diye. Sen o sonun peşindesin! Anlıyor musun? Sen sana ait olan bir hakkı istiyorsun ve o, ona el koymuştur. Şayet o, sen de sona varasın diye beklemiş olsaydı ikiniz de birbirinizi bırakırdınız. Sona ermiş olanı yeniden bulmak için çaba göstermeden."

Kadın üzüntüyle, "Öyleyse her şey biter. Aşk bile, aşklar bile," dedi ve kaşlarını çatarak karanlık gözleriyle caddenin sonuna baktı. Tek bir ışık bile yoktu.

"Ve şayet bir adam sana seni seviyorum dediyse sonsuza kadar seni seveceğini sanma. Yarına kadar bile... Sadece o tek bir anı, seni sevdiği o bir anı algıla, anlıyor musun?"

O hâlâ yolun sonunu bekliyordu. Kendine sordu: "Neden geldim?"

Aniden içinin boş olduğunu fark etti. Kulak kabarttı. Rüzgâr dışarıda uluyordu. Arkaya bakınca karanlıktan başka bir şey görmedi.

"Ona ne söylemek istiyorum? Ben aşk dilenciliğine mi geldim?"

Ve içinin sesi yükseldi: "Ebediyeti nerede arıyorsun? Nerede? Sen ve ben... Gidiyorken... Gidenleri gitmiş say. Geçmiş bir mezar gibidir. Bir çalı kuruyunca gözyaşlarıyla onu tekrar yaşama kavuşturmak mümkün değil."

Hınç boğazını sıkıyordu. Yüzünü elleri arasında aldı ve her zaman yaptığı gibi kendine şu soruyu sordu: "Orada beni ne bekliyor?"

Şimdi sona gelmişlerdi. Dallarını caddeye sermiş bir çınar ağacının altında durdular. Ay sanki gözlerini kapatıp uyu-

muştu. Boş ve uzakta bir çölde uğuldayan rüzgârın sesi açıkça duyulabiliyordu.

Adam ona döndü, onun bakışlarından kaçarak:

"Ne söylemek istiyorsun?"

"..."

"Ben söylemek istediklerimin tümünü söyledim. Seni sevdiğimi biliyorsun ama buna rağmen yine söyleyeceklerini dinlemeye hazırım. Dinliyorum. İstediğini söyle... Bir yolu bulunur. Elmayı havaya attığında yere düşünceye kadar havada yüz kere döner."

Hızlı ve aceleyle konuşuyordu. Sesinde insanı inciten bir sertlik vardı. Başını kaldırdı ve aşağılayıcı bir tonla söylendi:

"Benim için biteli iki yıl oldu. Senin için bitmemişse... Kabulümdür... Konuş!"

Ama kadın sessizdi. Soluk rengi, dingin bakışlarıyla onun karşısında sessizce oturuyordu. İçinde bir ses mırıldanıyordu: "Ebediyeti nerede arıyorsun? Geçmiş bir mezardır... Geçmiş bir mezardı!"

Ellerini ümitsizce adamın ellerine doğru uzattı. Ancak o soğuk bir tavırla ellerini geri çekti ve kadının gözlerine baktı:

"Söyleyecek sözün yok mu?"

Gözkapakları iki sedef kabuğu gibi kapandı ve köşesinden bir damla gözyaşı inci tanesi gibi yanağına kaydı.

"Hayır, yok!"

"Beni görmek istiyor musun? Her gün?"

"Hayır!"

"Benimle arkadaş kalmayı istiyor musun?"

Boynunu eğdi ve parmakları birbirine dolandı: "Hayır!"

Adam öfkeyle koltukta yer değiştirdi. Bir an susarak uzaklara baktı. Sonra o kuru ve aşağılayıcı sesiyle mırıldandı:

"Ne öyleyse? Kendin söyle!"

Bir damla gözyaşı daha kirpiklerinden kaydı ve karanlıkta parladı. Kadın başını kaldırarak adamın gözlerinin içine baktı:

"Böylesi daha iyi. Ben bitsin istemiyorum. Senin gibi olmak istemiyorum."

Adam tekrarladı: "Öyleyse?"

Kadın başını puslu cama yaslayarak sessizce "Hiç!" dedi.

Hasret

Bizim evin arkasında durduk. Dar sokaktan serin bir esinti geldi ve ben hafif ürperdim.

Zorla ayakta duruyordum.

Karanlıkta gözleri bana hasta ve yorgun gelmişti. Beni öpmek istediğinde geri çekildim ve karşı tarafın pencerelerine baktım. Bu çekingenlik ve korku hissi nedendi?

Çantamda aceleyle ve keyfim kaçmış olarak anahtarı ararken boş bir kutuya benzediğimi hissettim. Biz karanlık sokağa gidebilirdik ve kimse bizi görmezdi. Duvarın gölgesinde durabilirdik ve birbirimizin dudaklarını arardık. Ama bilmem neden canım istemedi hatta o bir an evvel çekip giderse ve beni yalnız bırakırsa daha iyi olur diye düşündüm. Belki sarhoştum, bilemiyorum, evin kapısına yaslandım. O karşımda duruyordu. Pek uzun boylu sayılmazdı. Onu öpmek için parmaklarım üzerinde yükselmem gerekmezdi. Göz kapaklarım ağırlaşmış, göz bebeklerim yanıyordu. Sanırım komik durumdaydım. Bir kez daha elimi sıktı:

"Ne zaman görebilirim seni?"

Bilmiyorum, nedense sebepsiz güldüm ve başım kaç kez istemsiz olarak sağa sola salındı. Belki değil, mutlaka sarhoştum. Her şey gözüme gülünç ve aptalca görünüyordu.

Ona, "Neden beni görmek istiyorsun?" demek istiyordum "Neden söylediklerime inanıyorsun? Benim senden ne istediğimi hiç düşündün mü?" Ama bir şey söylemedim. Düşündüm ki söylersem gider ve bir daha geri gelemez. Kimse gerçeklerden hoşlanmaz. Ne de olsa o benim yalnızlığımın bir bölümünü dolduruyordu.

Anahtarı nihayet kilitte çevirdim. Birkaç adım geri çekildi. Ona, "Seni ararım," dedim. Yüzü buruşmuş ve hiç de memnun değildi. Sanki bana, "Neden böylesin?" demek istiyordu.

Ama ben beklemedim, içeri geçtim ve kapıyı arkamdan hızla kapattım. Bu çirkin bir davranıştı. Genelde biri bekler ve ötekinin gölgesi sokağın dönemecinde kaybolunca kapıyı kapatırdı. Ama ben... Belki de kapının çarpıldığının sesini duymuş ve öfkelenmiştir... Öf, bu hiç önemli değil. Beni tanımalı.

Ayak uçlarıma basarak koridorun girişine kadar gittim. Geç vakitti. Annem şimdi mutlaka odada oturmuş ve gözleri saatin yuvarlak sayfasında ibrelerle birlikte dönüyor. Bu düşünce komiğime gitti.

"Ne yani! Diyelim sabahın ikisi olmuş... Tavuk değilim ya!"

Elimi ağzıma götürdüm ve hohladım. Mutlaka içki kokuyordu. Odanın ışığını açınca yalpalıyordum. Elbiselerimi çıkarmaya üşendim. Sabah tekrar bunları giyecektim ne de olsa. Aptalca! Böylesine uyurum.

Kız kardeşim yatağında oturmuştu. Onu görünce nedense utandım ve korktum. Yüzümü görmek için hızla aynaya doğru gittim.

Dağınık saçlar ve kızıl kesilen uyku dolu gözler ve ruju dağılmış dudaklar... Kuşkusuz bu bendim ve belki de kendimi göremedim. Bilemiyorum.

Kız kardeşim boğuk bir sesle: "Gürültü yapma! Maman uyanır!" dedi.

Gidip yatağın kenarında onun yanında oturdum. Bana öyle baktı ki çok rahatsız oldum. Sanki zavallı birine bakıyordu. İçimden inatla ona, "O kadar da zavallı değilim... Hoşum! Anlıyor musun? Hoşum!" dedim ve hemen ardından ikircikli bir şekilde ve şüpheyle düşündüm: "Hangi hoşluk? Ne hoşluğu? Acaba gerçekten mutlu muyum?"

Ona baktım. Kara, pırıltılı gözleri ve masum yüzüyle karşımda oturmuş beni seyrediyordu. Neden bilmem ama onu kıskandım. Onun her şeyini, onun dünyasını... Ve kendimden nefret ettim. Keşke onun yerinde olsaydım!

Pardösümü çıkarıp askıya astım, o ise bütün bu süre içinde, askılı bir gecelikle yatağın üzerinde oturuyordu. Ona, "Üşürsün... Uyu! Ben şimdi giderim," dedim. O sanki benden bunu bekliyordu. "Bu ilgiler ne kadar saçma!" diye düşündüm ve içimden ona, "Bu sevgiyle bana ne kadar eziyet ettiğini biliyor musun? Buna karşı sana verecek bir şeyim yok! Ben bir taşa dönüştüm. Anlıyor musun? Öyle... Vur kafanı uyu!" dedim.

O belki de bakışlarımdan ne düşündüğümü anlamış olmalı ki umursamaz bir şekilde başını salladı ve sağ kolunun üzerine yaslandı. O durumda çok güzel görünüyordu. Durup onu seyrettim.

"Nereye gitmiştin?"

Bir savcı gibi konuşuyordu. İlk kez durumun ciddi olduğunu anladım. Biz hep içimizi birbirimize açar dökerdik. Benim o ana kadar nerede olduğumu bilmediğini tahmin etmezdim. O benim yanıtımı beklemeden sözünü sürdürdü: "Onunla olduğunu biliyorum!"

"Hangisiyle?"

Şaşırmıştım. Ona döndüm. İşi şakaya vurmak istiyordum belki de, anlamadım. Ama o başını nefretle salladı:

"Hiç şaka yapacak hâlde değilim. Seninle konuşmak istiyorum."

Doğru söylüyordu. Çok ciddi görünüyordu ve biraz da üzüntülü. Sanki bana bir sır açacak gibiydi. Yine okulda bir delikanlıya âşık olmuş diye düşündüm. Ben bunu kıskanıyordum; o birine âşık olabiliyordu bense...

Her şey çözülmüş bitmişti artık. Neden hiçbir yenilik benim için yoktu? Hiçbir bilinmezlik, hiçbir tat, hiçbir rüya? Ve ben neden bu kadar uzun yaşamıştım. Yirmi üç sene ve gelecek yıllar için hiç yeni bir şey kalmamıştı.

Yatakta onun yanına uzandım. Battaniyelerimizi ısınalım diye üzerimize örttük. Sadece masanın üstündeki ışık yanıyordu. Yüzlerimizi birbirimize yaklaştırdık.

"Pekâlâ, söyle bakalım... Dök içindekileri!"

Utangaçlık ve biraz da serzenişle gülümsedi. Ağzımı kokladı.

"Yine içmişsin!"

"Misafirlikteydim. Herkes içiyordu... Ben de mecburen..."

Eliyle saçlarımı okşadı:

"Yalan söyleme bari! Bütün geceyi onunla geçirdiğini biliyorum."

"Nereden biliyorsun?"

"Ben anlarım... Sen ne zaman onunla olsan ben anlarım!"

Şaşkınlıkla gözlerine baktım. O bakışlarını benden kaçırdı. Bir süre sessizdik. Sonra o benim tanımadığım bir sesle bana sordu: "Onu çok mu seviyorsun?"

O ana kadar bu konu hakkında düşünmemiştim. Sevmek? Ne anlamda? Biz öpüşmüyor muyduk? Birbirimizi arzulamıyor muyduk? Bundan tat almıyor muyduk?

Sessizce ona, "Sevmekten ne anladığına bağlı!" dedim.

"Kaç tane anlamı olabilir ki! Aşk demek, bir varlığı öyle isteyeyim ki ondan uzakta yaşayamayayım!"

Onun gibi düşünebilseydim ne kadar güzel olurdu! Sarhoşluğun rehaveti yavaş yavaş beni terk ediyordu. Gözlerimin dolduğunu hissettim. Üzüntüyle karanlığa daldım.

"Ben başka türlü düşünüyorum... Benim için her şey geçicidir, her şey!"

Bir an sustuk ancak o tekrar merakla sordu:

"Ne söylediğini anlamıyorum... Ben sadece onun sevip sevmediğini bilmek istiyorum."

Bu konuda neden bu kadar ısrar ettiğini anlayamıyordum. Bana bir şeyler anlatmaya çalıştığını hissettim. Düşüncelerimi ona açmak istemiyordum. Ben ona, bana göre aşkın bir fıskiye gibi kısa bir süre içinde yükselip, zirve yapıp ve oradan düşüşe geçen yakıcı bir istekten başka bir şey olmadığını anlatmak istemiyordum. Onun hakkında, şimdilik yaşamımda olan bu adam hakkında ne anlatabilirdim ki... Hiç kuşku yok ki bizim aramızda cereyan edenler, öpücüklerle, sevişmelerle ve deli dolu güzelliklerle doluydu. Ama ben, her an, her yerde, doruk noktasında bile ona katlanabilirdim çünkü bir gün oraya varacağını biliyordum. Üzülerek başımı kaldırdım ve ona baktım.

"Sana ne anlatacağımı bilmiyorum. Benden hoşlanmayacağından korkuyorum. Düşün ki o benim için hem var hem de yok! Varlığı yalnızlığımı az da olsa kapatıyor, olmazsa da yine yalnız kalmam bu kadar. Bir gün var, bir gün yok..."

Kendi sesimden ve sözlerimden donakalmıştım. Keşke uğursuz duygularla yok oluştan ve yokluktan söz eden bu cansız, soğuk sözcükler yerine göğsümden sıcacık haykırışlar çıksaydı. Aşk çığlığı, yaşam haykırışı... Kardeşimin gözlerine doğrudan bakarak söyleyebilmeyi istiyordum: Evet,

onu seviyorum, bütün kalbimle, ruhumla... Ve hiçbir şeyle de değişmem onu.

Bu gerçekti ve söylediklerimi hissediyordum.

İşte o zaman o öfkeli bir şekilde kalkıp karşımda oturdu. Narin ve sevimliydi. Kalın siyah kaşları, çekik hüzünlü gözleri ve şimdiye kadar onda görmediğim bir tavırla yüzünü dizlerine dayadı ve kendi kendine konuşur gibi mırıldandı. Sesi uzaklardan geliyordu:

"Öyleyse onu bana ver... Ben onu seviyorum!"

Sessizce onu dinliyordum. Bekliyor, bekliyordum. Onu nasıl sevdiğini anlatmasını istiyordum. Geçmişime dönüyordum ruhumdaki o sadelikle. Öyle bir dünya ki, her şey orada kocaman ve büyülüdür.

"Artık dayanamıyorum. Çünkü seni kıskanıyorum. Senden giderek hoşlanmıyorum. Sonuçta kendimden de hoşlanmıyorum. Çünkü sen bana bir kötülük yapmadın ki... Onu benden almadın da... Geceleri eve geldiğinde yorganın altından seni izliyorum, üstün başın nasıldır diye, düzgün mü yoksa bu akşamki gibi dağınık mı diye... İşte o zaman da çok üzülüyorum. Bu akşam sesi duyunca tetikteydim, kapının arkasına gelip kulak kabarttım. Sen kapıya yaslanmıştın ve elbiselerin hışır hışır ses veriyordu. Konuşmuyordunuz. Kendi kendime herhalde öpüşüyorsunuz diye düşündüm. Senden hoşlanmadım. Hiç olmamanı istedim, ölmeni arzuladım. Sevgili kardeşim ben çok kötüyüm, giderek daha da kötüleşiyorum. Sana anlatmasam daha da beter olurdum."

Yüzünü elleriyle kapatarak göğsüme sığındı. Ben hiçbir şey görmüyordum. Bağırmak istiyordum. Neden onun gibi olamıyordum, neden her şey bitmiş gibiydi? Acı ve ezici bir hüzün ve üzünç kalbimi sıkıştırıyordu.

Aldatmak ne kadar güzeldir ve ben gerçeklerin korkunç ve soğuk derinliğinde çırpınıyordum. Ah yaşamım neydi?

Özverili insanlar gibi görünmek istemiyordum. Sahip olduğum değerli bir şeyi ona bahşettiğimi düşünmesini istemiyordum. Doğru olan da buydu. Masaüstü lambası kırmızı ışığıyla odanın bir köşesini aydınlatıyordu. Yüzümü yastığa bastırdım. Keşke on altı yaşıma geri dönebilseydim... Sesimin titrememesine çalıştım:

"Kafayı takma... Hiç önemli değil. Yarından itibaren onu görmem artık... Senin olsun."

Hıçkırıklarımı duymaması için dudaklarımı ısırdım.

Benim Küçük Dostum

Sabahtan camın kenarında bu bankın üzerinde oturuyorum. Dışarıda kar yağıyor ve ben kışın soğuğunu kalbimin içinde duyumsuyorum. Karşı evlerin kırmızı yağmur olukları, cadde kenarındaki yaşlı ağaçlar ve caddenin ortasında bir taş parçası üzerinde konulan asker heykelinin başı ve omuzları kar altında gizlenmiş. Gözlerimi sıkıyorum ama yanaklarımı tek bir damla gözyaşı bile ıslatmıyor. Keşke ağlayabilsem ama sanki kalbimi sıkıştıran bu üzüncün soğuğunda donmuşum. Dışarıda kar yağıyor ve kargalar suskun çığlıklarıyla beyaz kar taneleri ve ağaçların arasında telaşla uçuyorlar. Gün batmak üzere. Yalnız mezarlar karanlığı beklerken gökyüzüne bakıyorlar. Bilmiyorum nedense sebepsiz bir şekilde Tevrat'tan bir cümle aklıma geldi: "Ve ölümün sevgisi ağırdır!"

Başımı bankın kolluğuna yaslıyorum. Çevremde beni teselli edecek hiçbir şey, ama hiçbir şey yok! Ben bu bedbahtlığı tahmin etmiştim. Bir hafta öncesinden sonunda böyle bir durumun oluşacağını biliyordum. Hemşirenin bana, "Bu hafta içinde operasyona alınır," dediği andan beri korku beni sarmıştı. Hastaneyi telefonla aramaktan bile korkuyordum. Ümitsizlikle kendimi kandırmaya ve habersiz tutmaya

çalışıyordum. Bugün sonunda bir hafta sonra hastaneye gittim. Ama 112 no'lu oda boştu. Bir süre koridorda durakaldım. Kendisine büyük bir kutu çikolata ve de birkaç tane resimli dergi götürmüştüm. O korkunç gerçeği kabullenmek istemiyordum. 112 no'lu odanın boş olduğunu görünce içim titredi. Gözlerim umumi koğuştaki koltuk değneği ya da hemşirelerin yardımıyla bir bu yana bir o yana giden çocuklar arasında yalvarırcasına ve susamış bir bakışla onu aradı. Koridorun sonunda onun hemşiresi göründü ve ben kötü bir iş yaparken aniden yakalanan biri gibi elimde olmadan döndüm ve kaçmak istedim. Belki birkaç adım da koşmuştum ama onun koridorun sonundan adımla çağıran sesi beni yerimde mıhladı. Bana varınca ve karşı karşıya durunca ben hâlâ deliler gibi ısrarla bakışlarımı onun bakışlarından kaçındım. Elimi ağzına koyup ona yalvarıp "Sus! Yemin ederim sus! Bırak ben bu habersiz halimle kalakalayım. Bırak neler olduğunu bilmeyeyim," demek istedim.

O benim buz kesilen ellerimi sıkarak usulca, "Maalesef çok geç geldiniz," dedi ve ardından başını çevirerek pencereden kışın hüznüne boğulmuş bahçeye baktı.

"Çocukcağız yalnız öldü. Babası bile geç kaldı. Doktor görevini yapmak zorundaydı. Babasını bekleyemezdik. Bu onun son şansıydı. Son umudu!"

Tekrar bana baktı. Soluk görünüyordu. Gözlerinde gözyaşları halkalanmıştı. Ellerimi ellerinde sıkarken göğüs hizasına kadar kaldırdı, boğuk ve kırık bir sesle, "Ah Hanımefendi, biz hiçbirimiz onun konuştuğu dili bilmiyorduk, neden onu yalnız bıraktınız?" dedi. Sözcüklerinin beynimde yankılandığını hissettim ve bu ses durmadan yükseliyordu. Başımı geri çektim. Bir şey içimi tırmalıyordu. O hâlâ konuşuyorken ben çikolata kutusu ve dergileri onun eline bırakarak döndüm. Koridoru adeta koşarak geçtim. Merdivenlere gelince bir an duraksadım ve "Ne olmuş, ne olmuş?" diye

düşündüm. Geniş bahçe önümde duruyordu ve kışın hüznü ve tozu içinde dalgalanıyordu ve biri kulağıma "112 no'lu oda boştur" diye bağırıyordu.

Bir banka çöktüm. Gökyüzü kararmıştı ve yavru ördekler havuzun kenarında annelerinin peşinden gidiyorlardı. Kış olmasına karşın zümrüt gibi ışıldayan yeşil çimen bakışımı okşuyordu. Aniden sanki çimenlerin ortasında durmuş, zayıf gövdesi, uçuk benzi, uzaktan iki kara leke gibi görünen gözleri ile bakışları ve dikkatleri kendine çekiyordu. Koltuk değneği yardımıyla zorlukla ilerliyordu ve attığı her adım sonrasında nefes tazeliyordu.

Sesi kulağımda çınladı aniden: "Bu sefer ne getirdin bana?"

Hep ilk sorusu buydu. Ellerim istem dışı bir şekilde, çikolata kutusu ve dergileri ona vermek için dizlerimin üzerine kaydı. Ama her şey boşunaydı. Her şey boşunaydı ve çimenler rüzgârla eğilip bükülüyordu ve orada kimseler yoktu, hiç kimse!

Biz hastanede tanışmıştık. 112 no'lu odada. Ben sıklıkla oraya giderdim çünkü İranlı arkadaşımın küçük oğlu orada yatıyordu ve onu hep görürdüm. Kimseyle konuşmazdı, aslında hiç konuşmazdı. Sekiz yaşlarındaydı. Onun sessizliği benim merakımı uyandırıyordu. Sürekli sırt üstü yatar ve gözlerini tavana dikerdi. Parmaklarıyla oynardı. Gözleri hüzünlüydü, yalnızlık ve gurbet hissi küçük bir kuş gibi gözlerinde tünemişti ve çevresine korkuyla bakıyordu. Ama biz konuşurken bizi dikkatle dinlerdi. Ben bunu hissederdim. Bilemiyorum neden ama onun bizi anladığını düşünürdüm. Sonunda bir pazar günü oraya gittiğimde çiçek süslemeli kocaman şapkasıyla yaşlı bir kadını gördüm, onun yatağına eğilmiş ve sıkılırcasına onu okşuyordu. Oda hemşiresi, "Çocuğun durumu iyi değil. Sürekli ağlıyor ve biz dilinden hiçbir şey anlamıyoruz," dedi. Ben üzülerek başımı hareket

ettirdim ve onun hareketlerini gözümden kaçırmamaya çalışarak "Neden anlamıyorsunuz, Alman değil mi?" dedim.

Yaşlı kadın sandalyede yer değiştirerek ve çocuğa karşı şefkatli olduğunu göstermeye çalışarak yüksek sesle, "Alman olsaydı sorunum olmazdı. Hayır hanımefendi! Benim bir kardeşim var Afganistan'da. Sefarette çalışıyor. Çocuğun babasıyla arkadaştır. Bu oğlan Afgan'dır. Şimdi hastalanmış. Kardeşim tarafından buraya gönderilmiş ve ona ben bakmalıyım. Kalbi hasta, bacakları da felç. Şimdi bacakları biraz daha iyi. Ama ne yapabiliriz ki çocuk gidici! Kardeşime yazmalıyım. Ben de yaşlandım. Bu hasta kalbimle geliyorum buraya kadar bunu görmeye. Ama birbirimizin konuşmalarından hiçbir şey anlamıyoruz... Ben..."

Yaşlı kadının konuşmalarını dinleyemiyordum artık. Kalbim sevinçle titriyordu. Anımsamıştım. Afganlar bizim dilimizde konuşurlar. Afgan Farsçası. O mutlaka benim söylediklerimi anlıyordu. Büyük keşif yapan biri gibi yerimde duramıyordum. Elimde olmadan güldüm. Çocuk siyah gözleriyle beni izliyordu. Gözlerinde bir beklenti, bekleme vardı. Acınacak bir beklenti. Yatağına doğru gittim, yüzüne eğildim ve saçlarını okşayarak sessizce, "Gel arkadaş olalım," dedim.

Ve o ilk kez gülümsedi. Gülüşü usul ve hüzün doluydu. Sessizce gözlerime baktı.

"Beni anlıyor musun?"

Bu sefer, sanki yıllarca sessiz kalmış dudaklarını aralayarak o tatlı şivesiyle, "Baştan beri anlıyordum!" dedi.

Bir mucize gerçekleşmişti. Yaşlı kadın sandalyeden kalktı ve çantasını adeta sürükleyerek yine yüksek bir sesle, "Demek siz de Afgan'sınız! Bazen buraya gelirseniz fena olmaz. Ben şimdi sizin izninizle gidiyorum ve sizden rica ediyorum, mutlaka gelin."

Geri adımlarla kapıya doğru yürüdü. Acelesi vardı. Ağır bir yükü omuzlarından attığı için sevinçli görünüyordu. Vedalaşarak odayı terk etti. Yalnızdık artık. Küçük dostum yastığının altından bir şekerleme çıkardı ve benim ağzıma koydu. Varlığımın onun yalnızlığını dolduracağını ve onu sevindireceğini düşündüm. Sonraları, pazar günleri, çarşambalar... Ah, ben hep bekliyordum! Sanki onun yanında ve onun kadirşinaslıkla karışık sevecen gülümsemeleri ışığında kendi varlığımı duyumsuyordum ve yaşadığımı görüyordum. Giderek benim sevgim onun sessizliğini yenmeyi başardı. O bazen gizlice benim kulağıma, "Bir şeyler yap, ben buradan gideyim, kendi evime gideyim!" derdi.

Ama onun evi çok uzaklardaydı ve işte o zaman o yaşlı kadının sözünü anımsıyordum: "O kalıcı değil!" İçimde mücadele için bir güç belirirdi. Yaşamın yolu üzerinde ve karanlıkta oturan her ne ise onunla mücadele... Onu nedensiz seviyordum. Belki ikimiz de yalnızdık, ondan. Belki de ben bütün sözlerimi ona söyleyebilirdim, ondan! Onda merak hissini uyandırmadan ya da benim söylediklerim onun gözlerini hakaret ve nefret bakışlarıyla doldurmadan...

Bazen bana, "Büyüdüğümde seninle evleneceğim," derdi ve ben hüzünle ona bakardım. Gözlerinde bir şeyler batar sönerdi. Bunu duyumsardım. Güneşli pazar günleri merdivenlerde oturur beni beklerdi. Uzaklarda, ağaçların arasında göründüğümde zorlukla ve elindeki koltuk değneği ile ayağa kalkar, bağırırdı: "Bu sefer ne getirdin bana?" Ben de resimli dergileri kaldırır sallar, pardösümün cebinden altın renkli kurdelesi olan çikolata kutusunu çıkarır, gözlerinin önünde tutardım. Sonra da gider havuzun kenarında banka otururduk ve çimenlerde oynayan yavru ördekleri izlerdik. Ördek yavruları vak vak dedikçe onların konuştuklarını sanırdı ve ısrarla onların ne söylediklerini kendisine açıklamamı isterdi.

"Ördek yavruları çok yaramazlık yapıyorlar. Anneleri onlara sessiz olmazlarsa gider hastane müdürüne şikâyet ederim, diyor."

O, kahkahayla gülerdi ve gözlerini kapatıp banka yaslanarak: "Dinle, dinle... Tekrar konuşurlar belki," derdi.

Hava yağmurlu olduğunda odada kalırdık ve küp tahta parçalarıyla bina yapardık ya da renkli kalemlerle kocaman kâğıtlar üzerine resimler çizerdik ve günler geçerdi.

Bugünler boyunca doktorlar ümitsizlikle başlarını sallar ve ben ellerimle gözlerimi kapatırdım. Çünkü giderek onu kendi oğlum gibi sevdiğimi hissediyordum.

Sonbaharın sonlarına doğru hemşiresi bana, "Sadece bir umut kaldı. Operasyon yapmalı. Ama çocukcağız çok zayıf!" dedi.

Kışın ilk ayı geçince o bir mum gibi sönmeye yüz tuttu. Güneşli günlerde benimle bahçeye çıkamıyordu artık. Yatağında uzanır ve göğsü zorlukla bir körük gibi yukarı aşağı hareket ederdi ve buna rağmen bana gülmeye çalışırdı. Gözleri gün geçtikçe daha karanlıklaşıyor ve daha derinlere iniyordu. Elleri ağaçların kuru yapraklarına benziyordu. Biz resimli dergilerin sayfalarını yorgunlukla çevirirdik; resimler daha silik, öyküler bütün heyecandan daha boş görünürdü. Buna rağmen o çalışıyor, çabalıyordu beni güldürmek için.

Bir gün bana: "Almanca abeceyi öğrendim. On tane de sözcük, senin istediklerini..." dedi.

Ama bana yalan söylediğini biliyordum, sadece beni sevindirmek için uydurduğunu biliyordum. Sessiz kalırdı, sessiz kalınca beni ağlatırdı.

Münih, karnavalın parıltısı içinde ışıl ışıldı ama 112 no'lu odada benim küçük dostum zorlukla nefes alıyordu. Son defa, sonuncu pazar günü hemşiresi bana, "Bu hafta içinde ameliyat yapacaklar. Daha fazla beklenemez. Babasına telgraf çekmişler," dedi.

Koridoru deliler gibi geçiyordum. Bahçe kışın hüznüne ve tozuna boğulmuştu. Eve vardığımda kendimi yatağa attım. Ağladım. Biliyordum, ben her şeyi biliyordum. Sonunda küçük dostum öldü. Keşke hiç tanışmasaydık. Keşke birbirimizi hissetmeseydik ya da birbirimizi bu kadar fazla sevmeseydik.

Sabahtan beri burada, cam kenarında oturuyorum. Dışarıda kar yağıyor ve ben kışın buz gibi soğuğunu kalbimde hissediyorum. Kargalar beyaz ve parıldayan kar taneleri arasında sessiz çığlıkları ile uçuşuyorlar. Şimdi artık gündüz gün batımına doğru eğilmekte ve yalnız mezarlar karanlığın gelişini beklerken gökyüzüne bakıyorlar. Bilmiyorum nedense sebepsiz bir şekilde Tevrat'tan bir cümleyi anımsadım: "Ve sevgi ölüm gibi ağırdır!"

Son Gün

Merdivenlerden inmek isterken bir bardak konyak içtim. Hava çok soğuktu. Derimin altında kanımın donduğunu hissettim. Başörtümün uçlarını çenemin altında sıkıca düğümledim ve mantomun yakasını kaldırdım. O, her zamanki gibi merdivenlerin altında duruyordu. Bana uzun ve rengi uçuk geldi. Gözlerinde de sanki bir üzüntü dalgalanıyordu.

Karşı karşıya sessizce durduk. Söyleyecek sözümüz yoktu ya da konuşmaktan korktuk. O, parmaklarıyla çenemi kendine doğru kaldırdı. Dudakları soğuktu, beni öperken hissettim.

Kapıcının karısı kocaman köpeği ile kapıda bekliyordu. Bizi selamladı ve bana merakla baktı. Adımlarımı hızlandırdım. Ona bir kez daha, evet bugün gidiyorum, demek istemedim.

Evimizin önündeki parkta kimseler yoktu. Bilmiyorum neden yolumu değiştirdim. Oraya gitmek istemedim. Oraya gidersem ıslak ağaçlar ve düzgün aralıklarla konmuş banklar bana nanik yapacaklardı sanki. Orada güneşin aydınlığını ve gecenin karanlığını hissetmiştim. Yağmur yağdığında biz oraya sığınırdık ve dalları birbirine dolanmış ağaçların altında beklerdik. Sessizce durur, yağmuru dinlerdik. Benim

başım onun omuzlarına kadar gelirdi. Bu durumlarda o, hızlı ritmi olan eski bir şarkıyı mırıldanırdı ve belki de karanlıkta benimle yalnız kaldığı için çocuklar gibi korkar ve şarkı söylerdi: "*Ay ağacın dallarından sarkıyor, rüzgârda salınıyor, ay kördür, ay kördür, kız yalnızdır, kapat gözlerini ve kalbini bana ver!*" Buraya geldiğinde, parıldayan bakışlarıyla dalların ve yaprakların arasından etrafa bakınırdı ve işte o zaman karanlıkta benim ağzımı arardı.

Güneşli günlerde yine oraya giderdik. O gelir, pencerenin altında ıslık çalardı. Islığının sesini tanırdım. Mutfakta da olsam, musluk açık olsa da onun sesini duyar duymaz aşağıya koşardım. Ağaçların altında beklediğini bilirdim. İşte o zaman parka gider ve çimenlerin üzerine otururduk. Ya da o çocuklarla oynardı. İkimiz de üzgün olduğumuzda tanrıdan söz ederdik ve o yüzünü otlara yaslar ve parmağıyla gökyüzünü gösterir ve bana, "Bu bulutların arkasında hiçbir şey yoktur... Sadece bulutlar, bulutların arkasında yine bulutlar!" derdi. Sonra da içini çeker ve sözünü hep böyle bitirirdi: "Ama ben yeri seviyorum... Yerleri seviyorum!"

Parkın yanından geçerken bana "Nereye gidelim?" diye sordu.

Belki, parka gidelim dememi bekliyordu ama ben yüzümü çevirdim ve düşünceye daldım. Mutluluğumuzu paylaştığımız o yerlerin hiçbirine gitmek, adım atmak istemiyordum. İçimde acı ve ezici bir duygu akıyordu. Pazar akşamlarımızı geçirdiğimiz kafenin önünden geçtik. Adı Şarap Şehri'ydi.

"Gidip şuraya bir bakalım!" dedi.

Ama ben yine onu yanıtlamadım. Adımlarımı hızlandırdım. Gözlerimin önünde bize gitar çalıp şarkı söyleyen, kol ağızları kıvrım kıvrım olan adam gözlerimin önünde dans etmeye başladı. Göğüs göğüse onunla dönüyordum ve gözleri gözlerimde seriliydi sanki. Gökyüzü gibi, dalgalı ve derin... Pazar günü, Şarap Şehri...

İkindileyin telefon eder ve ben aceleyle üzerimi değiştirirdim. Nina Ricci parfümünü, onun sevdiği parfümü, üzerime ve saçlarıma sıkar, doğum günümde bana hediye ettiği kolyemi takardım. O geldiğinde ben hep hazırdım. O beni baştan aşağı seyreder, birkaç kez etrafımda döndürürdü. Alaattin ve Sihirli Lambası hikâyesini nereden öğrenmişse ilk gün onu bana anlattı. Parmaklarını gözkapaklarıma koyarak "Senin gözlerin bana Alaattin'in sihirli lambasını hatırlatıyor!" dedi.

Bilmiyorum neden, onun bu sözünü çok sevdim. Beni güzellediği için değil, içindeki şiirsel incelikten hoşlanmıştım.

O gözlerimden öper, birlikte Şarap Şehri'ne giderdik. Biz içeri girdiğimizde şarkı söyleyen adam kadehini bizim için kaldırır ve o eski şarkıyı çalardı. Bazen de bizim masamıza gelir, birlikte şarap içerdik. Konuşacaklarımız bitince de benim sigara kutumun üzerine resim çizerdi. Hep de bir karga çizerdi. Kara kanatlı bir karga, bir çam ağacı ve bir haç. Ben onun ruhunun soğuk ve karanlık olduğunu duyumsardım. Ellerini ellerimin arasına alır, kısa saçlarını okşardım.

Şarap Şehri'nin önünden de geçtik. Gitar sesi bütün kaldırımı doldurmuştu. O, yüzünü benim yüzüme yaklaştırarak rahatsız olmuş gibi bana baktı. "Neden böyle davranıyorsun?" diyor gibiydi. Sıcak soluğu yüzüme çarpınca ondan uzaklaştım. Hızlı adımlarla kaldırımda yürüyorduk ve yağmur giderek hızlanıyordu. Yer ıslak ve çamurdu. Mağazaların vitrinleri bulanık ve pus kaplıydı.

Fen Fakültesinin önünden geçtikten sonra sergi binasına geldik. Farklı bayraklar asılıydı. İtalya, Fransa... O, "Yeni bir resim sergisi..." dedi. Ben de sıkıntılı bir şekilde "Tamam, gidip bakalım," dedim. Bana şaşkınlıkta baktı. Bense gişenin önünde duruyordum ve bilet satan kadın biletleri bana uzatmıştı. İçeri girdik. Salon tenhaydı. O, paltosunu vestiyerde çalışan kıza verirken "Benimle inatlaşıyor sanki!" dedi.

Soğuk bir bakışla ona bakmaya çalıştım ancak gözlerimin içi yandı ve artık hiçbir şey saklayamayacağımı anladım. O benim kolumu tutup sıkarak boğuk bir sesle "Sevgilim, canım sevgilim, canım sevgilim," diye tekrarladı. Ben tabloyu görmedim. Fransız ve İtalyan ressam ve heykeltıraşların çalışmalarından bir sergiydi. Galerilerin tümünü hızlı adımlarla geçtik. Bir şeylerden ya da bir şeylere doğru kaçıyordum sanki. Sadece bir tablo onun dikkatini çekti. Beni çekerek: "Gel bak!" dedi.

Bir mezarlıktı. Karın altında bükülen çam ağaçları ve gökyüzünde boşuna acele eden kuşlardan oluşan siyah bir leke... Yüzüne baktım. Gözleri sanki başka bir yere bakıyordu. Son galeride, kart postal satan kadından bana bir kart aldı. Benim sevdiğim Amedeo Modigliani'nin bütün eserlerini ve o tablodan bir kart aldı, arkasına Forster'in bir şiirini yazdı: "*Var olandan kaçıyorsun ancak var olan vardır, sen beni öpüyorsun, alnını gecenin duvarına yaslıyorsun ve karanlıkta kaybolan, caddeyi seyrediyorsun...*" Daha sonra bütün kartları bir ambalaj kâğıdına sararak bana verdi. Bir süre kitaplara baktık. Ben bakıyor ancak bir şey görmüyordum. O, yanımda duruyordu ve duvardaki kocaman saatin yelkovanı hızla ilerliyordu.

Dışarı çıkınca hava kararmak üzereydi, yağmur dinmişti. Biz yine kaldırımda hızla yürüyorduk. Şimdi şehrin büyük meydanına gelmiştik. Denizkızı heykeli uzakta, gün batımı sisinde düşsel ve büyülü bir görüntü almıştı. Bilmiyorum nedense o tarafa doğru yöneldik. O, "Yukarıdan bütün şehir görünüyor!" dedi.

Kapı görevlisi yaşlı adam bize merdivenleri gösterdi ve gözlüğünün toz kaplı camları arkasından bizi dikkatle izlerken "On beş dakikadan fazla zamanınız yok!" dedi. Heykelin içinde kimse yoktu. Belki yetmiş metre yüksekliktey-di. Demir merdivenlerden yukarı çıktık. Adımlarımızın sesi heykelin kafasında yankılanıyordu. Metal sandalyelere otur-

duk. Tuhaf bir yerdi. Söylencesel mağaralara benziyordu. Heykelin gözleri yerine konmuş camlardan dışarıya baktık. O gün boyunca ilk kez birbirimizin gözlerini sevgiyle aradık. Onun elleri saçlarımın üzerinde kayınca vücudum gevşemiş ve ezilmiştim. Bilmiyorum, nedense ağladım. O, kulaklarıma yaklaşarak "Her şey bir şekilde sonlanır ve birçok şey de gerektiğinden daha erken..." dedi. Dudaklarımdan öptü. Dudakları soğuktu. Birbirimizi bulmak için boşuna uğraştık. Geç olmuştu artık. O, "Ben karımdan ayrılırım ve şayet istersen sen hep burada kalırsın!" dedi.

Ama onun sesini duymuyordum. Heykelin gözleri olan bulanık camlardan dışarıya baktığımda karanlıktan başka bir şey görmedim. Yaşlı adam aşağıdan seslendi: "Heey... Ne yapıyorsunuz? Vakit doldu!"

Ve biz utanarak döndük, sarmal merdivenleri inip ilk noktamıza geldik. Merdivenleri inerken yaşlı adam anlamasın diye ben saçlarımı düzelttim. Caddeye çıkınca bir mağazadan evi aradım. Ev sahibi kadın: "Akşam saat sekizde araba sizi almaya gelir!" dedi.

O beni eve kadar uğurladı. Kapıda, kocaman köpeğiyle kapıcının karısı tekrar beni selamladı ve meraklı gözlerle bana baktı. Ben adımlarımı hızlandırarak onun önünden geçtim. Ona yeniden, evet ben bir buçuk saat sonra hareket edeceğim, demek istemiyordum.

Karanlık koridorda o elini bana uzattı. Ben parmaklarımın ucunda yükselerek göğsümü göğsüne yasladım. Karanlıkta saçlarına dokundum. Her zamanki gibi kısa ve yumuşacıktı. Ağlamak istedim ama sessizce yerimde kaldım. Dudaklarımdan son bir kez öpünce dudakları ve ağzı sıcaktı. Yaşam ve aşkın sıcaklığı ve ıslaklığı... Kapıyı açıp içeri girdim. O, orada duruyordu. Karanlıkta duruyordu ve benim içimde bir şeyler usul usul yanıyor, eriyordu. Lambanın düğmesine bastım ve ayaklarımın altındaki ahşap basamaklar gıcırdadı.

Aldırmaz[1]

Odanın kapısını açtığımda orada sobanın yanındaki koltuğunda oturuyordu. Abarttığı sessizlik ve dinginlik içinde bana baktı ve ansızın pencere kanatlarının çarpması onu tatlı düşlerinden sıçratmış gibi yavaşça, "Tuhaf! Siz misiniz? Buyurun, lütfen, buyurun!" dedi.

Üzüntüyle ilerledim. Ayaklarım beni sürüklüyordu. İki hafta ayrılık ve küs kaldıktan sonra beni bu kadar kayıtsız, aldırmaz bir biçimde karşılayacağını tahmin etmiyordum. Duygularını gizlemek için gösterdiği çabaya rağmen bir hafta sonrasında, ilk görüşmede zayıf da olsa, bir anlığına da olsa, sevinç ve mutluluk kıvılcımlarını uyandıracağımı sanıyordum. Buna rağmen çekindim, gözlerine bakamadım. Onun gözlerinde benim aradıklarımdan eser bulamayacağımdan, bir taşla karşılaşacağımdan korktum. Kendi kendime, "Her zaman olduğu gibi ona teslim olmamalıyım. Ben söylemem gerekenleri söylemeliyim, o da dinlemeli. O yanıtlamak zorundadır. Ben onu buna mecbur ederim," diye düşündüm. Kendimden emin bir şekilde ve biraz da öfkeli olarak karşısında durdum. "Neden geldiğimi biliyor musun?" dedim.

Çocuklar gibi güldü. Belki bana gülmüştü, belki de gülüşü söylediklerim karşısında küçük düşürücü bir tepki gös-

1 Firdevsi. Edebiyat Dergisi, Sayı 325, 17 Aralık 1957.

DENIZLI
İL HALK KÜTÜPHANE

termek içindi. Bir eliyle karşısındaki koltuğu gösterirken ve diğer elindeki kalınca bir kitabı dizlerinin üzerine koyarken, "Tabii ki biliyorum, tabii ki. Ama şimdi iyisi mi biraz oturun ve ısının; burada, sobaya yakın bir yerde," dedi.

Sandalyeye otururken neden aramızda bir mesafe, bir duvar yaratmak için "siz" sözcüğünü yineleyip durduğunu düşündüm. Ah! Tam bir yıldan sonra, bir yıldan sonra, ben ona hâlâ bir "siz"dim. "Ben" ve "O"nun olmadığı günlere ve saatlere rağmen; birleştiğimiz, birlik olduğumuz anlara rağmen... Kendi kendime "Ne demek istiyorsun bu şekilde?" diye mırıldandım. Farkında olmadan yüksek sesle yineledim: "Bu şekilde?" Ve onun sesini duydum: "Şimdi başlayabiliriz!"

Başımı kaldırdım. O anda çılgın bir deniz olmaya ve onun üzerine kabarmaya hazırdım. Ellerimi açtım, dudaklarım belli belirsiz titredi. Oturduğum yerden hafifçe öne kaydım. Bağırmak istiyordum: "Ne diye? Neden bana, kendine doğru yol vermiyorsun? Neden karşımda bir duvar gibi duruyorsun? Ya yol ver ya da çekil yolumdan, birinden biri! Hiçbir zaman benden ne istediğini söylemiyorsun. Senin için ne olduğumu hiçbir zaman anlamadım. Konuş! Sadece bir tek sözcük... İşte o zaman ben mutlu olacağım, acı bir sözcük olsa dahi." Galiba ilk sözcükler dudaklarımın arasından çıkıvermişti ama hıncım gırtlağımı sıkıyordu ve onun bakışı, korkunç ve alaycı soğuklukla dolup taşan ölülerin kahkahasını andıran bakışı, ağzımı ve gözlerimi kapadı. Utanarak içime döndüm ve "Ah, deli, deliii!"diye fısıldadım.

Bakışlarım titreyen parmaklarımdan aşağı kaydı ve halının rengârenk çiçekleri üzerine ve onun ayakkabılarının ucuna ve pantolonundan açıkça belli olan sıska dizinin tarhına düştü. Az yukarıda, ince ve soluk elleri gözlüğünün kolunu heyecanla sıkıyordu, göğsü –ki ardındaki hayatı sessiz bir gülümsemeyle izliyordu– sert çenesi, titreyen dudakları...

Anlamadım neden bir an uzak bir yere gitmeyi ve her şeyi unutmayı arzuladım.

Yerinden kalktı ve uzun adımlarla bana yaklaşırken "Ve sonunda hiçbir şey belli olmadı," dedi. Başımı umutsuz bir aldırmazlıkla salladım: "Neyi söyleyeyim, neyi?"

Beni acıtan şeyin ondan ayrı kalmam olduğunu düşündüm. Bende ve benim karanlık dünyama yapışmış olan şeyin...

"Tek yanlı, değil mi? Ben hatalıyım ve ben gitmeliyim ve tek başıma düşünmeliyim?" diye ekledim.

O an ellerini omuzlarıma koydu ve yüzüme doğru eğildi. Soluğu yakıcıydı. İnce yanaklarını, geniş alnını yanaklarıma sürerken ben onun teninin kokusunu susamışlıkla soluyordum ve dünyam onun tereddütsüz kollarına, soğuk ve gri bakışlarının derinliğinde biçimleniyordu.

"Şayet bir an kendimizden çıkarsak belki çevremizi ve başkalarını görebiliriz."

"Canım, sözcükler çok güzel ve aynı zamanda içi boştur. Ne demek istediğimi anlıyorsun. Başkaları hakkındaki yargımızı sözcüklerin saçma dünyası dışında düzenlememiz daha iyi olmaz mı?"

Ah, o hep bu felsefelerle gönlümü eylerdi! Bana ne demek istediğini düşündüm. Beni seviyor muydu?

Bu onun anlattıklarından ilk algılamamdı. Onun gerçek maksadına aldırmadan onun söylediklerini derinden düşünmezdim. Bu işten korkardım ve söylediklerinde bir itiraf peşindeydim, ihtiyaç duyduğum itiraf... Rahatlamak istiyordum ve o benimle zekice oyun oynuyordu. Heyecanla kollarımı boynuna doladım: "Beni seviyor musun, sevmiyor musun? Seviyor musun?"

O anda sevinçten ağlamak istiyordum ama o, biraz üzünç ve biraz da ürkerek kollarımın arasından ayırıldı, odanın diğer yanına geçti ve kitaplığın karşısında durdu: "Hep bir

şeyler hesaplıyorsun, sürekli kendini düşünüyorsun," dedi ve heyecanla bana doğru geldi. "Gel insan olalım! Büyüyelim, sevmeyi ve sevilmeyi yaratalım."

Ah, onun dünyası benim için dokunulabilir değildi! Onun dünyasının benim için somutluğu yoktu. Ne istediğini ve ne dediğini anlıyordum. Biliyordum sadece gülüyor, sadece gülüyor, sadece gülüyor her şeye, herkese, kendisine bile. Ama ben onun gibi olamazdım. Bağırmak istiyordum: "Elimi tut ve götür beni, nereye istersen! Belki bir gün seninle oraya varırım."

Ama dizlerimin bağının çözüldüğünü, bacaklarımın düşüş içine gömüldüğünü ve adımlarımın bana yardımcı olmadığını duyumsadım. Ben yaşamın ipek telleri arasında tutsaktım daha; yüzlerce, binlerce diğer insan gibi. O doruğa varmak, o kurtulmuşluğa ve gereksinimsizliğe varmak... Ah, belki bütün yaşamım buna yetmezdi ve ben boşuna çabalıyordum. Onu kendi durduğum noktaya, yerin sathına döndürmek için boşuna çabalıyordum. Kitaplığın karşısından döndü ve yanımda durdu. Karanlık ve kışkırtıcı bir şeytan gibiydi.

"Beni son kez görmeye geliyorsun dedin, değil mi?" dedi.

İçim titredi. O, uzaklığı ve ayrılığı bu kadar kolayca kabullensin istemiyordum. Ellerimden tutup beni bağrına bassın istiyordum ve sesinde bir hüzün olsun ve bana, "Bunu benim için yapmayacaksın," desin istiyordum. Ama o sessizdi. Yüzümü karanlığa doğru çevirdim ve "Öyle karar vermiştim," dedim.

"Ya şimdi?"

Daha da eğildi. Yanımdaydı. Benim yaşamımdı ve ben başka ne istiyordum ki!

"Şimdi... şimdi... ah, bilmiyorum!"

Belki o da bunu istiyordu. Bu emin olmamayı ve kuşkuyu! Ve ben bunu anlamıyordum. Bu çok acıydı. Kendinden

emin bir şekilde ayağa kalktı: "Akşam yemeğini birlikte yeriz."

Saatime baktım. Sekiz buçuktu. "Teslim olmamalıyım, yenilmemeliyim," diye düşündüm. O bakışlarıyla sanki bana, "Küçük aptal kız! Yengi ve yenilginin ne önemi var? Sevmek senin için yetmiyor mu?' diyordu.

"Tabii ki yemek yeriz... Ya sonra?" dedim.

O soğukkanlılıkla, "Sonrasında nasıl istersen öyle yaparsın," dedi.

"Kal" demesi için bir sözcükle, kulağımda tınlayan bir sözcükle benden bir şey istemesi için sadece, "Ben burada kalmam!" dedim.

Güldü. Gülüşü canımı acıtıyordu. Çünkü her şeyi bende okuduğunu biliyordum:

"Tabii istersen gidersin."

Ben istemeden yalvarıyordum, yakarıştan başka hiçbir anlamı olmayan cümlelerle... Ve o, o beni kırıp yeniyordu gereksinimsizliğin doruğundan bir an aşağı inmeksizin.

"Hayır, sen istersen kalırım... Değilse..." dedim.

Bakışlarını dikkatle gözlerime dikti, sanki "Oyun oynama, ben senin elini okudum," der gibi kinayeli bir sesle, "Ben emir vermeye alışık değilim. Özellikle de bir kadın karşısında... Sen kendin de biliyorsun ki kendin karar vermelisin!" dedi.

Küçük sehpayı ileri çekti. Beni teslim aldığını biliyordum, çaba göstermedim. Sustum. Hesap peşinde olan bir kadın düzeyine kadar düşmekten korkuyordum. Karşımda masaya geçerek şakayla karışık, "Dilleriyle insana küfredenler yürekleriyle insanı okşarlar!" dedi ve yüzüme anlamlı bir bakış attı.

Gece karanlık ve ağırdı. Ateş yumuşak bir fısıltıyla sobada alazlanıyordu. Yorgun ve umutsuz bir şekilde başımı kaldırarak etrafa göz attım. Çepeçevre kitaptı; kitap, kitap...

Bütün duvarlar kitaplıklarla kaplıydı ve o, bu kitapların ortasında yaşıyordu. Ansızın onun benim için çok ağır ve anlaşılmaz olduğunu duyumsadım. Katlanamayacağımı ve çok uzak olduğumu... İşte o an başımı ellerimin arasına alarak acı acı ağladım. "Aaah Tanrım! Ben ne yapmalıyım?"

O soğukkanlılıkla: "Küçük dostum benim, içkini yudumla!" dedi.

Başımı kaldırdım. Gözlerinde bir şeyler tutuşmuştu. Göz kapaklarımın yangılı ve ağır olduğunu duyumsadım. Gece zifiri karanlıkta soluyordu, ama güneşin camlardan geçerek odaya sızmakta olduğunu düşündüm.

Kâbus

Küçük Perviz gece yarısı uyandığında oda karanlığa gömülmüştü. Denizin uzaktan gelen ve pencereden odaya sızan uğultusundan başka bir ses duyulmuyordu. Bir an kendi yatağında olmadığını düşündü. Dikkat ve merakla etrafa bakındı, işte o zaman babasının yol boyunca ona söylediklerini anımsadı: "Allah vere de zamanında varalım deniz kenarına. Yazın çok kalabalık oluyor. Oda bulamayabiliriz."

Birkaç kez kirpiklerini birbirine çarptı ve sakınarak yatakta kımıldadı. Şimdi gözleri karanlığa alışmıştı artık ve kapının, duvarın, perdenin üzerindeki çizgileri ayırt edebiliyordu. Ondan az uzakta, sol tarafında biri uyuyordu. Uyandırmak ve onunla denizden, güneşten ve sahilde toplayacakları midye kabukları hakkında konuşmak için elini uzattı ama hemen vazgeçti. Onu o sakin uykusundan etmek istemedi. Yavaşça, bir yılan gibi sürünerek kendi yerine döndü ve bu kez odanın diğer yanına baktı. Sağ tarafta, küçük tek kişilik yatakta anne ve babası birlikte uyuyorlardı. Kendi kendine, "Bu gece ne olmuşsa annem kendi yatağında uyumama izin vermiş!" dedi ve canını sıkan bir düşünceden kurtulmak isteyen biri gibi parmaklarını saymaya başladı: "Bir... iki... üç... dört..."

Karşı duvarda bir tablo asılıydı. Uzun sakallı ve uzun abalı bir adamın yüzüydü. Karanlıkta tablonun ayrıntılarını çok iyi seçemiyordu ama adamın yüzünün silik çizgileri ve

renkleri ona yol üzerindeki kahvede gördükleri gösteri yapan adamın yüzünü anımsattı. Kollarını indirdi ve karanlıkta düşünmeye başladı: "Ne kadar tuhaf biriydi. Çok cins birine benziyordu. Bavulunda sihirbazlık için her bir aleti vardı."

Sonra da sevgili Tayası aklına geldi, kışın kürsünün[1] bir gözünde oturur ve ona esrarengiz hikâyeler anlatırdı. Tekrar kendi kendine düşündü: "Dadıcığımın söylediği bir şeyler okuyup üfleyerek insanı başka şekillere sokan adam, yolda gördüğümüz bu adam herhalde. Ne kadar tuhaf bir suratı vardı! Mutlaka işi cinlerle, perilerledir yoksa öylesine olmaz ki!"

Cin sözcüğü kafasında daha bir korkunç tınıyla yankılandı. Gözlerinin irileştiğini hissetti. Karanlıkta korkuyla bakındı. Odanın bir köşesinden, tam da Taya'nın anlattığı gibi, kısa boylu bir yaratığın ona doğru geldiğini hissetti.

Taya Hanım derdi ki: "Bir besmele çek rahatlarsın!" Titreyen elleriyle battaniyeyi yüzüne yavaşça örtmeye çalışırken birkaç kez mırıldandı: "Bismillah, bismillah, bismillah!"

Denizin uğultusu ve avare bir yoldan geçenin şarkısı karanlıkta yükseldi ve odanın pencerelerinden içeri sızdı. Battaniyede oluşturduğu küçük delikten tek gözüyle dışarıya ve parlak bir cama benzeyen gökyüzüne baktı. Yıldızlar parlıyordu ve o, çekinerek çevresine ve özellikle de odanın köşesine bakarak düşündü: "Ne kadar da bu on kuruşluklara benziyor... Babam verirdi ve kumbarama atardım... Halının üzerine sürer parlatırdım..."

O zaman yıldızları saymaya ve her birine bir ad takmaya başladı. Yüzüncüye gelince aniden durdu ve kulak kabarttı. Odanın diğer yanında, anne babasının yattığı köşeden, kısık bir fısıltı duyuluyordu. Sanki biri boğuluyordu; hızlı ve kısık nefes nefese kalmalar...

---

1 Kürsü: Geleneksel olarak ısınmak için altına mangal konan, üstü yorganlarla örtülen, gözlerine döşek-yastık yerleştirilen, odanın ortasına kurulan genişçe kısa bacaklı ahşap masa.

"Ne demek?"

Sağ kolu üzerinde döndü ve yine o delikten odanın köşesine baktı. Orada, anne ve babasının yatağında hafif bir kıpırtı ve kısık sesler duyuldu. Kendi kendine düşündü: "Annem ya da babam mutlaka bir devin rüyasını görüyor. En iyisi kalkıp, onlara sesleneyim!"

Ama kısık ve sık nefeslerin ardından iniltiler duyuldu ve o, kımıltısız kalakaldı. Onlar sanki konuşuyorlardı. Babanın elini gördü, çarşafın altından çıktı, havada döndü, ardından annesinin boynuna ve omuzlarına yöneldi. Annesinin yalvardığını düşündü. Sanki annesi, babasını bir işi yapmasını engellemek istiyordu. Battaniyeyi kaygıyla bir yana attı. Şimdi yüzü ve omuzları battaniyenin dışındaydı. Annesini çağırmak için ağzını açtıysa da öylece sessiz ve hareketsiz kaldı. Ne olup bittiğini anlamış değildi daha. Sonunda cesaretlenerek seslendi:

"Maman, maman..."

"Maman, maman..."

Ama onlar duymadılar.

"Önceki geceler mamana seslendiğimde hemen yanıtlardı, hem de başka odadayken. Bu gece neler oluyor? Neden benim sesimi duymuyordu?"

Odanın karanlığı yüzüne serilmişti ve gözleri korku ve kaygıyla parlıyordu. Kalkıp bakındı. Bir anlığına annesinin bakışıyla kendi bakışının çakıştığını sandı. Elinde olmadan ve nedenini bilmeden utandı. Kendini tekrar yatağa attı ve küçücük yumruğunu öfkeyle sıkıp yanlarına vurdu. Kısık fısıltılar duyuldu. Bir an sessizlik... Biri ona doğru geliyordu. Soluğunu göğsünde hapsetti. Kulak kabarttı. Babasıydı, beyaz bir çarşafa sarınmıştı. Gözkapaklarını sıktı ve karanlıkta düşündü: "Çok kötü! Babam bu gece pijamalarını giymeyi unutmuş!" Ama tam da o anda, silik bir duyguyla kendini uyuyor gibi göstermesi gerektiğini düşündü. Babası ona bir

adım kala durdu, onun yüzüne doğru eğildi ve karanlıkta bir süre onu izledi: "Perviz! Perviz!.."

Ama hiç kımıldamadı. Derin bir uykuya dalmış gibi usul usul solumaya devam etti. Babası kalkıp ondan uzaklaştı. Perviz, babasının "Hayır! Sana öyle gelmiş... Çocukcağız mışıl mışıl uyuyor!" dediğini duydu.

Onlar yatakta yeniden yan yana yatınca Perviz de battaniyede oluşturduğu delikten onları tekrar seyretmeye başladı. Bu kez sesler daha şiddetli ve daha açıkça duyuluyordu. Annesinin ağladığını duydu. Şaşkına dönmüş bir şekilde kendi kendine söylendi: "Maman ne yapmış ki? Neden maman hiç bağırmıyor? Belki de ağzını mendille kapatmış."

Ağlama sesi, sanki kapatılmış bir ağızdan çıkıyor gibiydi. Vücudunu soğuk ter bastı. Ağzı kurudu. Bağırmak istiyordu ama sesi çıkmıyordu. Huzursuz bir şekilde yatağında döndü ve aniden babasının sesini duydu. Bir cümleyi tekrarlıyordu: "Sus... Sus... susmazsan..."

Bu o ana kadar onca fısıltı içinde açıkça duyduğu tek cümleydi. Dişlerini öfkeyle sıktı: "Bırakmıyor! Annemin bağırmasını engelliyor!"

Bütün vücudu korkuyla titriyordu. Bir an kız kardeşini uyandırmak için elini uzattı ama hemen vaz geçti.

"O ne yapabilir ki! Kalkar kalkmaz beter ağlamaya başlardı. O zaman da hiçbir şey yapılamazdı. Baba hepimizi öldürür! Şimdi bir yolunu bulup pencereye yaklaşmalıyım. Orada aşağı atlayıp insanları anneme yardım etmek için çağırmalıyım!"

Çaresiz bir şekilde mırıldandı: "Annemi öldürüyorlar!"

Şimdi artık odanın o köşesine bakmaya korkuyordu. Birden geçen sene Taya'nın ona okuduğu kitap aklına geldi. Kapak resminde uzun sakal ve bıyığı olan bir adam vardı, bir devin göğsüne oturmuştu. Bir eliyle devin boynuzunu

yakalamış, diğer elinde kocaman bir bıçak kaldırmıştı. O adamı düşünürken babasının o adama benzediğini fark etti. O adamla babasının arasındaki ilişkiyi keşfetmek istedi ama aklı bir yere varmıyordu. Yorgunlukla mırıldandı: "Babacığım sen annemi seviyordun, neden şimdi onu öldürmek istiyorsun?"

Çığlığa benzeyen uzunca bir inilti odada yankılandı ve o vahşetle dönüp anne babasının yatağına baktı. Ama yatakta en ufak kıpırtı yoktu. Yerinden hafifçe kalktı ve kaygıyla o yana dikkatle baktı. Annesinin kıpırtısız düştüğünü gördü ve boynundan ince bir kan sızdığını, halıya damladığını fark etti. Babası yatağın diğer yanında yorgun ve bayılmış gibi düşmüştü.

Boğuk bir bağırtı çıktı ağzından: "Sonunda annemi öldürdü, sonunda...."

Ağzını yastığa bastırdı. Korkuyordu. Babası onun sesini duyarsa belki gelip onu da öldürür diye düşündü. Omuzları şiddetle sarsılıyordu ve yanakları gözyaşıyla kaplanmıştı. Bir şeyler göğsünü didikliyordu. Çok geçmez boğulur diye düşündü.

Sabah güneşinin ilk ışınları odaya girip karşı duvarı aydınlatınca, umutsuz ve yorgun bir şekilde yataktan indi. Sadece ayakuçlarına bakıyordu. Yavaşça odanın kapısına doğru ilerledi. Babasını görmek istemiyordu. Ondan nefret ediyordu. Evden kaçmaya kararlıydı. Kapının önünde biri aniden ona seslendi: "Perviz! Perviz!"

Bütün vücudu titredi. Bu annesinin sesiydi. Dönüp şaşkınlıkla ona baktı. Evet, annesiydi. Yanılmıyordu. Kapı kolunu tutan eli gevşeyip yanına düştü. Bir süre, yüzünde iki kara elmas gibi parıldayan annesinin gözlerine daldı. Onun dudaklarında dans eden memnun ve mutlu gülümsemelerini gördü. Başını duvara yasladı. Sevinçten ağlamaya başladı. Bütün geceyi korkunç bir kâbusla geçirdiğini düşündü.

Ağaçlar...

İbrahim Golestan[1]

Ark, Duvar ve Susuz toplu öykü kitabından

Mavi ladinin yanında çalıların arasında sürgün vermişti. Tomurcukken geniş yapraklar altında görünmez kaldı. Kim ki meyveyi tatmıştı, yemişti meyveyi ya da çekirdeği arkın hemen yanına, ya da değil, daha uzağa, çeşmenin başına fırlatmıştı ve su sürüklemişti çekirdeği, getirmişti yarpuzların arasına. Sonra çekirdek toprağın altına girmişti, ya da işte bu yarpuzların arasında çatlamış sürgün vermişti, kök salmıştı sonra kar ölü yılın üzerine yağmıştı.

Sonrası bahar bir fidandı dört yaprağıyla. Direnmiş dayanmıştı, büyümüştü, çamın dalları arkasında boy atmıştı o.

Sonrası yıl çiçeklendi. Çiçekler çamın dalları arasına sokulmuştu. Bayram günleriydi, gece soğuk hava, kar tozu serpmişti yeşillere. Ve sabah güneşin altında buhar oldu kar. Rüzgâr, ıslak toprak üzerindeki sisi ve yeni yeşermiş yaprakları sürükleyip götürdü. Ve çam kokusunu havaya üflemişti. Boğum boğum iğne yapraklar üzerindeki küçük su damlacıkları titreyerek renkleniyor, kıvılcım sıçratıyordu ve ansızın çiçekti o.

---

1 İbrahim Golestan, "*Ağaçlar*" adlı bu kısa öyküyü Mayıs 1966'da başlayıp Haziran 1967'de bitirmiştir. Bu öykü Aruz vezninden yararlanılarak bir şiir musikisinde kaleme alınmıştır. Furuğ defalarca ve gururla, "O, Ağaçlar öyküsünü benim için yazdı," demiştir. Öykü şöyle biter: "Çamın kökleri mutlaka yara almıştır, bu çam artık o çam değil, gider bu çam!" ve öykü yayımlandığında Furuğ çoktan gitmişti! Kaveh Golestan'ın babası hakkında konuşurken bahsettiğin onun ağaçları ve çamları koklaması hikâyesi burada yatar. İbrahim Golestan, Furuğ için bir fidan dikmişti bahçeye. Furuğ'un ölüm tarihini anımsayalım: 13 Şubat 1967. Bu öyküde Çam ağacı İbrahim Golestan, onun dalları arasında sokulan meyve ağacı ise Furuğ'dur kanımca. (H.H.)

Çiçekler daha açmamıştı ama kapansa da fidanın yaşadığına nişandılar. Ve ben fidanın ağaç olması cilvesine cezboluyordum. Ağacın ağaç oluşu sırrın tümüydü, gerçi kar, sabah, yeşillik, sis, toprak, rüzgâr ve zamk kokusu ve yaprakları üzerindeki ebemkuşaklı su damlacıkları götürmüştü beni ona.

Sonraki günler, ikindi çağları o aşinaya gelirdim hep. Çiçekler dökülünce ve yeşerince yapraklar, ağaç çamın arasına sokuldu ve dalların yeşil topluluğu güneşe, zamana ve serpilmeye bırakıldı.

Dördüncü yıl bahar, çiçek taneye oturdu. Ağaç meyve verdi. Meyve, zamk damlaları ve çamın kokusu arasında olgunlaşıyordu. Temmuz ayında meyveler oldu. Olan meyve, ağaç için sırf bir cisim değil, aşina bir bakıştı o.

Temmuz öğleniydi ve bağ ergenliğin sarhoşu. Güneş meyvenin tüyleri üzerine oturmuşu, durgun havanın sıcaklığını gölgenin sefası yumuşatmıştı ve meyve çamın dalları arasında fanus içinde bir alev. Olgun meyveyi koyduğumda ağzıma, güneşti, topraktı ve yaşam kokusuydu büsbütün.

Sonraki günler meyve yaşamı tattırdı bana yine. Sabah erkendi; yıldızın aydın bakışıydı; doğuşuydu güneşin; saka kuşu sesiydi; bulutların hayalinde karganın uçuşuydu; günbatımıydı bekleyen sessizliğiyle; pınarın katıksız şarkısıydı o, sabah, kızıl kökler esintinin basit büyüsüydü, İkindileyin söğüdün dalları arasında; kar dağ zirvelerindeydi, uzakta mor geven çiçekleri, yeniden geliş umuduyla ileti yüklü bir telek gibi rüzgâr göletlerinde sürüklenen.

Ekim sonunda solunca yapraklar, koparılmamış bir iki meyve vardı dalları ortasında çamın. Koparılmamış meyveler kuruydu. Kuru meyveleri karga kopardı. Çam yeşildi. Çamın işi yeşil kalmaktı hep.

Bir şubat ikindisi, geldiğimde ben eve, çamın yanında, yeni ıslak toprak öbeği takıldı gözlerime. Toprağın arkasında bir çukur ve bahçıvan elinde bel. Seslendim ona ne etmiş

diye! Selam dedi ve bir ağaç için yer açıyorum ekledi, benim ağacım.

"O ağaç için küçüktür bu yer. İkisi için de iyisi uzaklaştırayım bunları. Hem onun için hem de çam için," dedi.

"Ayıralım mı? Ama kökler yara alır!"

"Uykudadır kökler. Şubatta ağaç derin derin uyur."

"Uykunun ne ilgisi var yarayla ha? Kök köktür işte. Yaralanır!"

"Bahar gelince iyileşir."

"Hayır, ne gerek var buna?"

"Ağaç gelişmeli..."

"Şayet çekirdek bu ağacın arasında kendine yer etmişse bırak onu kendi haline. Bir ağacın gelişmesi neden bizim isteğimizle olsun ki?"

"Dar yerde serpilmez o."

"Gelişmek dal, budak mı ki, irilik mi ki? Meyveleri sen görmedin mi hiç?"

"Dar yerde kökler birbirini boğar."

"Kökler anlaşırlar, senin ne işin var o köklerle? Toprak barıştırır onları."

"Dallar için de yer yeterli değil."

"Çamın dallarını buda!"

"Yazık olur çama."

"Çam! Ağacın bereketine çamdı ve meyveye oturmuştu o sanki. Kökler yoldaş olmuş artık bırak sen onları. Kökler birbirine dolanmıştır. Dokunma onlara. Sen bilmiyorsun onlar toprağın altında nasıl yoldaş olmuş, bir olmuşlar... Dokunma onlara."

"Çukuru kazmışım artık!"

"Kazmışsan ne olmuş yani... Önemli olan açtığın çukur mu ki?"

"Çukur açılmış artık..."

Yüzü, soğuk günbatımı havasında soğuk, boğuk, çukur yanında duruyordu. Bel elinde, soğuktu, boğuktu o.

DENİZLİ
İL HALK KÜTÜPHANESİ

"Kazmışsan ne olmuş yani!" dedim. "Dokunma sen ağaçlara!"

Bana baktı, baktı, sonra beli omuzuna attı, gitti o.

Gece, soğuk, nemli karanlıkta oturmuştu, çukurun üzerine, çamın üzerine, benim üzerime ve o ağacın üzerine. Çukur kör bir göz gibi dalmıştı.

Sonraki gün öğlen vakti güneşin altında çukurdu, yine boş bakışlarıyla. Ağaçtı, çamdı bendim ve yine çukur. Sonraki gün, daha sonraki yine çukur. Çukur, öbek toprağın kamburu yanında zarar etmiş iddiasındaydı sanki, bekliyor gibiydi o. Bahçıvana dedim toprağı dök çukura, doldur onu. İkindiydi. Hava sıkkın, soğuktu, geçti de. Sonra sessizce yaklaşıyorken gece, kar da başladı. Sabah olunca kar oturdu bahçeye, kuru dallara, çamın omuzlarına, toprak öbeğine, çukura oturdu kar.

Birkaç hafta kar vardı, kaç kez de yağdı kar. Kar, çukurun kesintisiz bakışlarını kapattı. Çukur karın altındaydı ve beyaz ve yeknesak kar, gözü alıştırdı ve göz görmezden geliyordu artık çukuru. Ve çukur, hâlâ oradaydı.

Ve biz ise gelişme günlerinin, baharın, çiçeklerin, ışığın emilmesinin ve meyvelerin gelişmesinin beklentisinde.

***

Bir gün, şubat ayının sonlarında, komşu çocukları gelmişlerdi bahçemizde oynamaya. Az kalsın çukura düşeceklerdi. El atıp biri benim ağaçtan yardım almak istedi, ve kırdı ağacımı. Varınca ben onlara, minik ayaklarının izi vardı kar üstünde ve ağacımın nazlı ince gövdesi kırılmış, çukur kenarına düşmüştü ve çukursa çökmüştü.

Kırık genç gövdenin kökleri toprağın ortasında kalakalmıştı. Çamın kökleri arasında.

Ayakta duran bahçıvan, "Çamın kökleri mutlaka yara almıştır, bu çam artık o çam değil, gider bu çam!" dedi.

Mayıs-Haziran 1967

DENİZLİ
İL HALK KÜTÜPHANESİ
Demirbaş No 104359
Tasnif No 891.5533
Sicil No 23/322196

FURUĞ FERRUHZAD

Son Gün

Furuğ, hiç kuşku yok ki büyük bir cesaret, irade, çalışkanlık, coşku ve yılmaz bir araştırıcı ruhla sadece şiirle içli dışlı olmamış, o aynı zamanda öyküler yazmış, tiyatro oyunculuğunun yanı sıra sinema dünyasında da teknik eleman, oyuncu, yönetmen ve senarist olarak emek vermiş ve ciddi eserler yaratmıştır.

Furuğ'un öykülerinde terk edilmiş bir kadının sesi var. Aşk var. Cesur bir kadının aşkı sahiplenişi var. Belki şiirleri kadar başarılı öyküler değildir bunlar. Daha çok geçinebilmek için yazılmış öyküler ve ayakta durmak için direnen bir kadının duruşunu, dokunuşunu görürüz. Yer yer şiirsel bir akışla da karşılaşmak mümkün. Furuğ'un bu kitapta yer alan öyküleri, bir kadının cesur sözcükleri olarak anlaşılmalıdır.

"Sabahtan beri burada, cam kenarında oturuyorum. Dışarıda kar yağıyor ve ben kışın buz gibi soğuğunu kalbimde hissediyorum. Kargalar beyaz ve parıldayan kar taneleri arasında sessiz çığlıkları ile uçuşuyorlar. Şimdi artık gündüz gün batımına doğru eğilmekte ve yalnız mezarlar karanlığın gelişini beklerken gökyüzüne bakıyorlar. Bilmiyorum nedense sebepsiz bir şekilde Tevrat'tan bir cümleyi anımsadım: "Ve sevgi ölüm gibi ağırdır!"

ISBN-13: 978-9944330954

9 789944 330954